VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 35 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistai, maalisk. 25 p. — Tuesday, Mar. 25, 1969

Trudeau-Nixon keskustelu jatkuu

Keskustelun aiheena ulkopoliittiset kysymykset, mukaanlukien torjuntajärjestelmä – tiukka turvallisuusvartio

Washington. — Pääministeri Pierre Trudeau ja presidentti Richard Nixon keskustelivat maanantaina erinäisistä kansainvälisistä kysymyksistä, mukaanlukien Yhdysvaltain suunnittelemasta torjuntaohjusjärjestelmästä, mikä on aiheuttanut Canadan puolella rajaa suurta huolestuneisuutta. Keskustelut jatkuvat tänään, tiistaina.

Maanantai-iltana pääministeri Trudeau oli kunniavieraana presidentti Nixonin järjestämässä ensimmäisessä Valkoisen talon illallistilaisuudessa. Laulaja Robert Goulet, joka oli aiemmin useita vuosia Canadassa ja hänen vaimonsa Carol Lawrence, antoivat viihdeohjelmaa illallisen jälkeen.

Mr Trudeaun sanomalehtiasiain sihteeri Romeo LeBlanc sanoi maanantai-iltana, että kysymys torjuntaohjus - järjestelmästä (ABM) tuli päivän kuluessa esille kolme kertaa mr Trudeaun ja mr Nixonin keskustelun yhteydessä.

ABM-kysymyksestä keskusteltiin 90 minuuttia kestäneen yksityisluontoisen tapaamisen aikana. Samoin keskusteltiin siinä yhteydessä NATO:sta, idän ja lännen suhteista ja Vietnamista.

ABM-kysymyksestä keskusteltiin yksityiskohtaisemmin kummankin johtajan ja heidän avustajiensa suuremmassa kokouksessa mikä kesti 45 minuuttia. Tähän ryhmään kuului Canadan ulkoministeri Mitchell Sharp ja Yhdysvaltain ulkoministeri William Rogers.

Trudeaun ja Nixonin puhemiehet selittivät, että keskustelut olivat yleisluontoisia kajoamatta yksityiskohtaisemmin niihin vaaroihin mitä ABM Canadalle aiheuttaa mahdollisen sodan syttyessä.

Pääministeri Trudeaulla oli takin napinreiässä pieni punainen merkki kun hän tuli ulos Valkoisesta talosta. Ilman tätä punaista merkkineulaa hänellä — kunniavieraalla — olisi ollut vaikea kulkea huoneesta toiseen. Valkoisen talon vartijat ja salaisen palvelun miehet olisivat todennäköisesti pidättäneet hänet Valkoisen talon tiukkojen turvallisuussäädösten perusteella.

Se tosiasia kun pääministeri Trudeaullakin täytyi olla tuntomerkki päästäkseen presidentti Nixonin toimistoon on osoituksena siitä kuinka tiukan turvallisuusvartioinnin alaisuudessa presidentti on.

Nixonin sanomalehtiraportteri Ron Ziegler sanoi maanantaina, että tiistaina pidettävissä kokouksissa "luodaan perusta tiedonantojen ja neuvonpitojen jatkumiselle".

Pääministeri Trudeaun lehdistösihteeri LeBlanc kieltäytyi maanantai-iltana ilmoittamasta sanomalehtimiehille oliko mr Trudeau esittänyt varauksia torjunta ohjussuunnitelmasta ja siitä kun sen rakentaminen voi johtaa siihen, että Yhdysvaltain vetypommit voivat räjähtää Canadan ilmatilassa ja levittää sieltä Canadan kaupunkeihin ja kyliin radioaktiivista saastaa.

"Minä en voi vastata siihen. Ei kommenttia", sanoi mr LeBlanc.

Hän sanoi, että Trudeaun puolelta keskustelu sujui mieluimminkin kysymysten esitykseen, kuin huomiontekojen muodossa.

Mr. Trudeau sanoi alahuoneen istunnossa viime viikolla, että liittohallitus ei ole vielä ratkaissut kantaansa USA:n torjuntaohjusjärjestelmään nähden.

Oppositioryhmien toimesta kiinnitettiin kuitenkin silloin huomiota, että North Dakotaan ja Montanaan perustettavista ABM-asemista ammuttavat torjuntaohjukset tulevat levittämään radioaktiivista saastaa Länsi-Canadaan.

"Veriprotesti" Washingtonissa

Washington — Yhdeksän henkilöä käsittänyt ryhmä tunkeutui viikonlopulla täällä sijaitsevaan Dow Chemical-yhtiön (napalmia valmistava yhtiö) virastoon ja kaatelivat ihmisen vereksi sanomaansa nestettä viraston huonekaluille ja heittelivät arkistojen asiakirjoja ulos neljännen kerroksen ikkunasta.

Ryhmä selitti aikaisemmin laaditussa lausunnossa toimineensa protestimielessä sen johdosta "kun yhtiö on kieltäytynyt omaksumasta vastuunalaisuutta ohjelmoidusta ihmiselämän tuhoamisesta." Myöhemmin pidätettyjen joukossa oli neljä miestä, jotka sanoivat olevansa roomalaiskatolilaisia pappeja ja yksi nainen, joka sanoi olevansa läheisessä seminaarissa opettajana toimiva nunna.

Lairdin väitös "hämmästyttää" ministeri Laingia

New Westminster, B. C. — Liittohallituksen yleisten töiden ministeri Arthur Laing sanoi täällä lauantaina olevansa hämmästynyt USA:n puolustusministeri Melvin Lairdin esittämästä väitöksestä, että Canadaa on pidetty täysin informoituna Yhdysvaltain torjuntaohjusjärjestelmää koskevista asioista.

P u h u e n liberaalipuolueen työkokouksessa mr Laing sanoi, että ydinkärkisten ohjusten räjähtäminen Canadan ilmatilassa aiheuttaa huolestuneisuutta enemmän mitä USA ja Canada haluavat tunnustaa.

Hän esitti mielipiteen, että jos USA tuhoaa Canadan ilmatilassa mannertenvälisen ballistisen ohjuksen, silloin "emme ole todistamassa vain yhden kaupungin vaan koko ihmiskunnan tuhoamista".

Hän sanoi, että Pentagon ei vain jätä huomioonottamatta Canadaa, vaan on saattanut myös USA:n hallituksen asemaan, missä se ei ole tietoinen asioista.

Norjalainen hylkeenpyyntialus Canadan vesillä

Ottawa. — Canadan kalastusturvallisuusviranomaiset pidättivät viikonlopulla norjalaisen hylkeenpyyntialuksen, Polar Cirklen, Labradorin rannikolta.

Kalastusministeriön eräs puhemies sanoi kahden upseerin, jotka nousivat norjalaiseen laivaan, nostaneen syytteen luvattomasta Canadan aluevesillä kalastuksesta.

Polar Cirkle kuljetettiin St. John's Newfoundlandiin.

Turkissa suuria tulvia

Istanbul — Kaatosateet ovat saattaneet tuhansia eekkerejä peltomaata ja suuren määrän asuntoja tulvan valtaan Konyan ja Burdurin kauppaloiden alueella, tiedoitti Turkin radio sunnuntaina.

"CANADALLA EI OLE EITTOAMISOIKEUTTA"

Näin sanoi Laird torjuntaohjusasemista kehoittaen Ottawaa olemaan vaiti asiasta

Washington. — Canadalla ei ole eittoamisoikeutta Yhdysvaltain torjuntaohjusjärjestelmästä, jonka avulla pitäisi tuhottaman USA:n "vihollisten" ohjukset Canadan ilmatilassa, selitti Yhdysvaltain puolustusministeri Melvin Laird viime perjantaina.

Senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja, senaattori J. William Fulbright (D. Ark.) sanoi mr Lairdin asiallisesti puhuen sanovan canadalaisille, että "jos ette tykkää siitä, olkaa vaiti".

Mr Laird esitti mielipiteensä senaatin ulkoasiainvaliokunnan kokouksessa missä keskusteltiin Nixonin hallituksen ehdotuksesta "suojelujärjestelmä"-nimeä kantavan torjuntaohjusjärjestelmän rakentamiseksi.

Mr. Laird sanoi, että tämä Canadan rajalle rakennettava torjuntaohjusjärjestelmä voi suojata Yhdysvalloissa olevat mannertenvälisten Minuteman-ohjusten asemat Neuvostoliiton hyökkäyksiltä ja Yhdysvaltain useimmat kaupungit Kiinan rajoitetuilta atomipommihyökkäyksiltä.

Canadan pääministeri Pierre Trudeau sanoi viime viikolla pidetyssä alahuoneen erikoisistunnossa, jossa käsiteltiin USA:n ydinkärjillä varustettujen torjuntaohjusten mahdollista Canadan ilmatilassa räjähtämisestä, että "meillä ei ole kaikkia asiaan liittyviä tietoja". Trudeau keskustelee tästä kysymyksestä presidentti Nixonin kanssa eilen ja tänään.

Laird sanoi valiokunnan kuulustelussa, että USA:lla on Canadan kanssa "työsopimus", joka käsittää torjuntaohjusten käytäntöön ottamisen. Mutta kaikesta huolimatta hän sanoi lisäksi, että ei ole koskaan ollut olemassa ymmärrystä, "että Canadalla olisi eittoamisoikeus torjuntaohjusjärjestelmän sijoituspaikoista".

Hän sanoi Nixonin hallituksen olleen sitä mieltä, ettei ole tarpeellista "sopia" Canadan kanssa uuden suojelujärjestelmäsysteemin" torjuntaohjusasemista, joiden perustamisesta North Dakotaan ja Montanaan presidentti Nixon tiedotti äskettäin.

Kennedy vaatii Kiinan tunnustusta

New York. — Senaattori Edward M. Kennedy vaati viikonlopulla, että presidentti Nixon hylkää manner-Kiinaa kohtaan nyt käytössä olevan diplomaattisen, poliittisen ja taloudellisen sotaohjelman.

Sen. Kennedy sanoi USA:n Kiinan suhteita käsittelevässä kansallisessa kokouksessa New Yorkissa, että "nykyistä reittiä kulkeminen tulee johtamaan lisääntyviin vihamielisyyksiin ja todella seen mahdollisuuteen molempien kansojen tuhosta.

USA:n senaatin enemmistön apulaisjohtaja sanoi, että USA:n tulisi muuttaa vastustava kantansa Kiinan YK:hon hyväksymisessä ja tiedoittaa halustaan perustaa konsulinvirastoja Kiinaan sekä keskustella diplomaattisten suhteiden perustamisesta.

Sen tulisi myös yksipuolisesti poistaa matkustusrajoitukset ja ei-strategiset kauppakiellot sekä aloittaa uudestaan Varsovan keskustelut Washingtonin sekä Pekingin välillä, sanoi Kennedy.

Kosmos 273 avaruuteen

Moskova. — Neuvostoliitto laukaisi viikonlopulla avaruuteen avaruusohjelmansa Kosmos-273. miehittämättömän avaruustutkimussatelliitin, ilmoitti TASS. Kosmos-273 kiertää maapalloa radalla, minkä etäisin kohta maapallosta on 214 mailia ja läheisin kohta 123 mailia.

Ampui helikopterin

Montpellier, Ranska — Poliisit pidättivät täällä viikonlopulla 22-vuotiaan Gerard Matten ja nostivat häntä vastaan syytöksen helikopterin alasampumisesta. Matte sanoi helikopterin peloittaneen riistaeläimiä.

Ryhmävakuutukset eivät ole medicaren esteenä

Medicareen siirtyminen tapahtuisi samoin kuin siirrytään vakuutusyhtiöstä toiseen

Ottawa. — Ammattiyhdistysliikkeen puhemiehet selittivät täällä perjantai-iltana, että voimassaolevat ryhmävakuutukset, mistä työläiset ja työnantajat maksavat osansa, eivät estä Ontarion maakuntaa liittymästä kansalliseen sairaushuoltoon eli medicareen.

Ontarion hallituksen puhemiehet ovat useita kertoja viitanneet näihin ryhmävakuutuksiin, joita Ontariossa on ehkä enemmän kuin muissa maakunnissa, ja väittäneet, että niiden takia Ontarion on vaikea liittyä kansalliseen sairaushuoltoon.

CLC:n — Canadan suurimman ammattiyhdistyskeskuksen varapresidentti Joseph Morris sanoi, että ryhmävakuutusjärjestelmästä medicareen siirtyminen ei aiheuttaisi pulmia enempää kuin siirtyminen yhdestä ryhmävakuutuslaitoksesta (tai yhtiöstä) toiseen samanlaiseen laitokseen tai yhtiöön, mitä tapahtuu usein.

"Me tulisimme vain neuvottelemaan muutosetuisuuksista kuten olemme menetelleet aikaisemminkin tämäntapaisissa muutoksissa", selitti mr Morris.

Tämäntapaiset vaihdokset eivät ole Ontarion erikoisuuksia sillä niitä on suoritettu jatkuvasti eri puolilla Canadaa.

"Mitä me olemme toisinaan tehneet — ja mitä me voimme tehdä — on se, että kokoonnumme työntantajain edustajain kanssa tehdäksemme uudet järjestelyt minkä yhteydessä käytetään hyväksi tavallista älyä", saoi autotyöläisten unión johtomies Dennis McDermott.

CLC ja sen alainen Ontarion työväenliitto ovat aktiivisesti vaatineet edelleen, että Ontarion tulisi liittyä medicareen.

Brysselin ryhmä ja USA vaativat Canadaa olemaan NATOn jäsenenä

Euroopassa matkustelleen parlamenttiryhmän uskotaan suosivan NATO-jäsenyyden jatkumista kunnes varusteet loppuvat?

Bryssel. — NATO:n täkäläisessä päämajassa sanottiin Canadan 30-henkiselle parlamentaarikkojen ryhmälle lauantaina, että Canada vie korvaamatonta osaa Länsi-Euroopan puolustamisessa.

Niin NATO:n pääsihteeri Manlio Brosio kuin NATO:n yhdysvaltalainen ylipäällikkökin, kenraali Lyman Lemnitzer antoivat ymmärtää, että Canadan asevoimien sitoumusten vähentäminen Euroopassa olisi vakava isku NATO-liitolle idän-ja-lännen suhteiden kaikkein herkimmässä vaiheessa. Kiittäen Länsi-Saksassa komennuksensa alla olevaa Canadan armeijan prikaattia ja ilmavoimien divisionaa, kenraali Lemnitzer sanoi, että Canadan panos on korvaamaton Neuvostoliiton hyökkäyksen ehkäisemiseksi Euroopassa.

Poliittiselta kannalta, selitti mr Brosio, olisi mitä vaarallisinta tehdä NATO:ssa mitään muutoksia Neuvostoliiton tarkoituksista vallitsevan epäselvyyden olosuhteissa.

Ottawa. — Alahuoneen ulkoasiainvaliokunta kokoontui maanantaina ryhtyäkseen valmistelemaan raporttia, missä se esittää ehdotuksensa Canadan osuudesta NATOssa.

Neljää puoluetta edustavan, 2 viikkoa Euroopassa matkustelleen parlamenttiryhmän 9-henkinen puhemiehistö esitti ulkoasiain valiokunnan raporttiluonnoksen, missä oletetaan esitettävän, että Canadan tulisi olla edelleen NATO-liitossa.

Yleisesti uskotaan, että asiasta sukeutuu kiihkeä väittely kun koko komitea kokoontuu suljettujen ovien takana tänään, tiistaina.

Joidenkin tarkkailijain arviointien mukaan Euroopassa matkustellut komitea tulee ehdottamaan status quon (nykyisellään olon) tilan jatkamista niin kauan kuin nykyiset varusteet kestävät — tulevan vuosikymmenen alkupuolelle asti, minkä jälkeen voitaisiin tavoitella uutta roolia.

Canadalla on noin 5,000 miestä käsittävä ilmavoimien divisiona ja noin 6,000 miestä käsittävä armeijan prikaatti Länsi-Saksassa.

Ulkoasiainvaliokunnan raportti esitetään alahuoneen käsiteltäväksi jo keskiviikkona ja tulevan viikonlopun aikana on aikomus pitää hallituksen istunto, missä päätetään Canadan NATO-jäsenyydestä, mistä pääministeri Pierre Trudeaun uskotaan vaihtavan mielipiteitä presidentti Richard Nixonin kanssa eilen alkaneen ja tänään päättyvän Washingtonin vierailunsa aikana.

—Erikoista mielenkiintoa ja toivoa on aiheuttanut kysymys siitä mitä tulevat komitean NDP:n jäsenet sanomaan ja ehdottamaan NATO-kysymyksestä.

Pakistanin asevoimat valmiina Karachissa

Tuotantolaitokset seisovat lakkojen takia — ihmisiä kivitetty ja poltettu kuoliaaksi

Karachi — Täällä olevat sotilaat komennettiin sunnuntaina vartioimaan pääkaupungin avainasemassa olevia laitoksia kuten radio- ja televisioasemia. Tämä tapahtui aikana jolloin asevoimat normaalisesti järjestävät juhlaparaateja.

Sunnuntaina oli Pakistanin kansallispäivä, mutta Karachin kaduilla liikkuvilla sotilailla oli täydet taisteluvarusteet. Monet tarkkailijat vetivät näkemästään sellaisen johtopäätöksen, että Pakistan ei ole kaukana sotatilanteen voimaanjulistamisesta.

Lyhyen kansallispäivä-puheensa yhteydessä presidentti Mohammed Ayub Khan puhui viimeksikuluneitten pälvien aikana maassa "levinneistä väkivaltaisuuksista".

"Ihmisiä on kivitetty kuoliaaksi ja poltettu elävänä, toisten seuratessa tällaisia toimia mitään kauhunilmaisua esittämättä," hän sanoi.

"Ihmiset kuluttavat päivänsä terroritilanteessa ja koko talouselämä on tyrehtynyt. Minä vetoan teihin maan ja sen ideologian pelastamiseksi."

Niin Itä- kuin Länsi-Pakistanikin kuohuu väkivaltaisuudesta kun oppositiojohtajat, opiskelijat ja muut hallitusvastaiset voimat ovat järjestäneet mielenosoituksia.

Näiden mielenosoitusten johdosta presidentti Ayub on jo julistanut, että hän ei ryhdy tulevissa vaaleissa enää presidenttiehdokkaaksi.

Viime viikolla Ayub nimitti uudet kuvernöörit Itä- ja Länsi-Pakistaniin yrittäen siten tyydyttää hallitusvastaisia voimia.

Viime torstaina Länsi-Pakistanin kuvernööriksi nimitetty teollisuusmies-poliitikko Jusef Haloon, kutsui sunnuntaina sotavoimat suojelemaan tärkeimpiä laitoksia selittäen, että sotilaat vapauttavat poliiseja joita on lähetetty muualle.

Teräskypäräiset sotilaat suojelivat pistimet kivääreissään hallituksen kontrolloimaa Pakistanin radioasemaa Konekivääreitä oli sijoitettu rakennuksen vastaanottohuoneeseen.

Toiset sotilaat vartioivat kaupungin televisioasemaa.

Pääkaupungin miltei kaikki tehtaat — 40 prosenttia koko Pakistanin tehtaista — ovat olleet viikon suljettuna työläisten tyytymättömyyden johdosta. Lakkotilanne laajenee todennäköisesti tiistaina kun luonnonkaasualalla toimivat työläiset liittyvät lakkoon.

Varasti auton rekisterilaatat

Rooma — Italian entisen diktaattorin Benito Mussolinin tyttärenpoika Marzio Ciano havaittiin viikonlopulla suoritetussa oikeuskuulustelussa syyllistyneen auton rekisterilaattojen varastamiseen. Mutta oikeus myönsi hänelle amnestin ja vapautti hänet vankeustuomiosta. 33-vuotias Ciano on Mussolinin tyttären, Eddan ja Galeazzo Cianon poika. Ciano toimi Mussolinin fasistihallituksen ulkoministerinä.

Pommia ei löydetty

Toronto — Toronton Don vankilan vartijat ja kaupungin poliisit suorittivat viime viikon lopulla laajan pommietsinnän kaupungin vankilassa sen jälkeen kun Suur-Toronton poliisille oli tiedoitettu, että vankilaan on asetettu pommi, joka räjähtää kello 1 aamulla Pommiuhan aikana tavallisesti tyhjennetään uhan alainen rakennus asukkaista, mutta tällä kertaa tähän varotoimeen ei ryhdytty.

BRITANNIAN SOTILAAT JÄÄVÄT ANGUILLAAN?

Surupukuiset mielenosoittajat kantoivat arkkua ja rukoilivat brittien poistumista

The Valley, Anguilla. — Anguillan saaren noin 6,000 asukkaalle annettiin sunnuntaina varoitus, että brittiläiset sotilaat tulevat olemaan siellä niin kauan kuin on tarpeellista lain ja järjestyksen ylläpitämiseksi.

Tämä varoitus annettiin lentolehtisissä, joita jaettiin noin 300 mielenosoittajalle — joukossa minihameisia naisia — jotka osoittivat vihamielisyyttä brittiläistä komissioneria, Anthony Leeta vastaan.

Saatujen tietojen mukaan brittiläisviranomaiset harkitsevat uudelleen aikaisemmin antamaansa lupausta, että noin toinen puoli Britannian 440-henkisestä miehitysjoukosta vedetään pois saarelta ja niiden tilalle tuotetaan armeijan insinöörejä.

Brittiläisviranomaisten levittämissä letolehtisissä sanottiin sunnuntaina, että Britannian välitöntä hallitusvaltaa ylläpidetään asarella niin kauan kuin se on tarpeellista "kaiken ulkopuolisen vaikutuksen estämiseksi keskuudessanne".

Tällä lausunnolla viitattiin väitteisiin, että mafia-tapaiset voimat kontrolloivat tätä pikkusaarta väitöstä, millä oikeutettiin Britannian viime keskiviikkona suorittama maihinnousu ja saaren miehitys.

Noin 300 surupukuista anguillalaista, mustat surunauhat hihoissa, lauloi mielenosoituskulkueessa suruhymneja komissioneri Leelle. Kulkueessa oli myös ruumisarkku.

"Jos Lee ei poistu, Anguilla on kuollut", sanotaan arkun kylkeen maalatussa tunnuslauseessa. Kukitettua arkkua kuljetti kuusi kantajaa.

Eräs nainen sanoi rukoilleensa sunnuntaina, että Lee poistuisi saarelta. "Me olemme rukoilleet jatkuvasti hänen poistamistaan", sanoi eräs toinen nainen. "Jos muuta keinoa ei ole hänen tulee poistua rukousten voimalla."

Mr Lee sanoi sanomalehtitilaisuudessa sunnuntaina että hän voi yrittää tänään uudelleen toimistoonsa pääsyä. Mielenosoittajat sulkivat hänen tiensä lauantaina Leen astuessa ulos Volkswagen autosta.

VIIME TIEDOT

Pariisi. — Yhdysvaltalaispiireissä leimattiin tänä aamuna huomattavaksi "askeleeksi rauhaa kohti" se kun Saigonin hallitus ilmoitti, että se on nyt valmiina ryhtymään salaisiin keskusteluihin Kansallisen vapautusrintaman kanssa.

Geneve. — Yhdysvaltain edustaja sanoi maanantai-iltana 17 vallan aseistariisuntakonferenssissa,... että Neuvostoliiton uusin osittainen aseistariisumisehdotus, minkä perusteella kiellettäisiin kokonaan merenpohjan käyttö sotilaallisiin tarkoituksiin, on "liian kauaskantoinen" siksi kun USA:lla on jo vissejä sotilaallisia laitteita myös meren pohjassa. Yhdysvallat on kuitenkin valmiina keskustelemaan ydinaseiden merenpohjaan asettamisen ehkäisysopimuksesta.

Karachi. — Viranomaisten maanantai-iltaisten tiedonantojen mukaan Pakistanin poliisit ovat suorittaneet Itä-Pakistanissa joukkovangitsemisia saadakseen siten mellakoinnin ja terrorismin lakkautetuiksi. Pakistanin kahakoissa sanotaan kuolleen maaliskuun aikana yli 170 ihmistä.

Washington. — Yhdysvaltain entinen presidentti, 78-vuotias kenraali Dwight D. Eisenhower on heikossa tilassa Walter Reed Army-sairaalassa. Lääkärit ovat antaneet hänen tilastaan huolestuttavia lausuntoja.

Tel Aviv: — Kuusipäiväisen tauon jälkeen oli maanantaina taas tykistötulitusta Egyptin ja Israelin välillä. Kumpikin puoli syyttää, että toinen puoli aloitti ammunnan. Tulitus jatkui YK:n välirauhatarkkailijan vetoomuksesta huolimatta ja loppui vasta puolen tunnin kuluttua toisen ampumisen lopettamisvetoomuksen jälkeen. Neljän Suuren keskustelut lähi-idän tilanteesta ovat Washingtonissa viivästyneet siksi kun USAn, NLn, Britannian ja Ranskan kesken ei ole päästy yhteisymmärrykseen eräistä perustavaa laatua olevista seikoista.

Varas palautti pääkallon

Rooma — Viime vuosituhannella eläneen paavi St. Sylvesterin pääkallo joutui viime torstaina jonkun varkaan saaliiksi. Pääkallo palautettiin viikonlopulla mutta varkaan henkilöllisyyttä ei annettu julkisuuteen, koska hän palautti pääkallon seurakunnan papille kirkon synnintunnustus-säädösten turvissa.

"TUNNUSTUS VAATII YHDEN KIINAN OHJELMAA"

New York — Canadalainen kiinalais asiain erikoistuntija-diplomaatti, Chester Ronning sanoi täällä perjantai-iltana, että Canadan on luovuttava "kahden Kiinan" ohjelman kaikista rippeistään ennen kuin Kiinan kansantasavalta hyväksyy Canadan diplomaattisen tunnustuksen.

Mr. Ronning, joka oli muutamia vuosia Canadan lähettiläänä Kiinassa vallankumouksen jälkeen, sanoi edelleen, että Canadan hallituksen tehtävänä on antaa Formosan edustajien hallituksen nyt olevan Ottawan suurlähetystö, Kiinan edustajaksi.

Jos Pekingin hallitus tunnustetaan Kiinan ainoaksi edustajaksi, silloin Ottawassa tulee olemaan vain yksi Kiinan suurlähetystö, hän selitti.

Hän sanoi edelleen, että Kiinan on saatava paikkansa myös YK:ssa jolloin "kansallisen Kiinan" on ratkaistava, haluaako se olla saman pöydän ääressä Kiinan kansantasavallan edustajien kanssa.

Senaattori Edward Kennedy (D. Mass.) sanoi torstaina, että Yhdysvaltain pitäisi tunnustaa Pekingin hallituksen, ja että Kiinan olisi annettava tulla YK:hon.

Hänen kannanilmaisuaan kaiutti USAn YK:n lähettiläänä aiemmin toiminut Arthur Goldberg, joka virkakautensa aikana vei johtavaa puolta Kiinan jäsenyyden pidättämisen vastustamisessa. Mr Goldberg sanoi, että nyt tarvitaan muutosta Yhdysvaltain ohjelmassa, jonka taakse Kiinan tuleminen YK:hon on Kiinan sitominen. Hän sanoi paneelikeskustelussa, että Yhdysvaltain "ei pitäisi olla kauempaa Kiinan YK:jäsenyyden pääasiallisimpana vastustajana".

Canadan ulkoministeriön kaukoidän asiain osaston johtajana aiemmin toiminut mr Ronning teki tiettäväksi, että hän ei puhunut Canadan hallituksen edustajana vaan yksilönä.

"Me olemme lopulta päättäneet tunnustaa yli 700 miljoonaa ihmistä edustavan Kiinan hallituksen.

"Me uskomme olevan tärkeätä muodostaa diplomaattisuhteet Kiinan kanssa ja ryhtyä sen lisäksi mahdollisimman pian yhteistoimintaan Kiinan kanssa rauhan ruuhun edistämiseksi Aasiassa," sanoi mr Ronning.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Vapauden yhtiökokousasioista

Viikko on nyt vierähtänyt Vapauden yhtiökokouksesta mikä pidettiin viikko sitten sunnuntaina Sudburyssa. Olemme tarkoituksella pidättyneet asian käsittelystä tähän asti siinä mielessä että lukijoille ja kannattajille jäisi riittävästi aikaa kokouksessa tehtyjen päätösten tutkimiseen.

Lukijakunnan kannalta yhtiökokouksen tärkein päätös oli luonnollisesti se kun Vapaus päätettiin muuttaa 2 kertaa viikossa ilmestyväksi lehdeksi. Tämä päätös astuu voimaan huhtikuun 1 päivänä. Päätökseen vaikutti ratkaisevasti postimaksujen suuri nousu ja muiden menojen — tarvikkeiden, kuten paperin ja musteen ynnä palkkojen — jatkuva kohoaminen sekä suurempien paikkakuntien lauantaipostin jakelun lopettaminen. Yhtiökokouksen edessä oli todellisuudessa vain kaksi mahdollisuutta: joko korottaa tuntuvasti Vapauden tilaushintoja ja jatkaa siitä huolimatta vakituisten rahoituskampanjoiden järjestämistä, tai siirtyä kaksi kertaa viikossa ilmestyvään lehteen, minkä toivotaan vaikuttavan niin, etteivät rahoituskampanjat tule ylivoimaisen suuriksi.

Kuinka tarpeellinen toimenpide tämä 2-päiväisyyteen siirtyminen oli, se näkyy parhaiten ehkä siitä, että suhteellisen elinvoimainen NDP joutui kuun vaihteessa lopettamaan postimaksujen kohoamisen ja muiden talousvaikeuksien vuoksi ainoan kansallisen lehtensä kustantamisen! Toinen kansalaisillemme tunnettu lehti, Vancouverissa ilmestyvä The Fisherman, jonka takana on hyvin ripeästi toimiva ja vakavarainen kalastajain unioni, ilmoittaa postimaksujen suuren korotuksen vaikuttaneen niin, että lehti joutuu harventamaan ilmestymistään.

Ylläolevat ovat vain kaksi esimerkkiä siitä kuinka vaikeassa talouspuristuksessa Canadan työväenlehdet nyt ovat. Emme liioittele jos sanomme, että Vapauden yhtiökokous teki parhaan mahdollisen ratkaisun päättäessään siirtyä 2- päiväiseen Vapauden julkaisemiseen. Ilman tätä päätöstä olisi yhteinen taloustaakkamme tullut ylipääsemättömäksi ja siten olisi vaarannettu koko Vapauden toimintamahdollisuudet.

* * *

Kaksipäiväiseen Vapauteen siirtyminen on tietenkin perääntymisaskel. Asiasta käytiin etukäteen useiden viikkojen ajan sydänjuuriin asti ulottunut keskustelu CSJ:n osastoissa, urheiluliiton eräissä seuroissa ja yksityislukijain keskuudessa. Siitä huolimatta käytettiin yli 60 prosenttia koko yhtiökokouksen ajasta keskusteluun tästä kysymyksestä. Mutta vaikka asiaa käsiteltiin monelta taholta ja erinäisiä mahdollisuuksia huomioonottaen, niin päätös kaksipäiväiseen siirtymiseksi tehtiin lopuksi miltei yksimielisesti.

Vaikka kaksipäiväiseen siirtyminen onkin taka-askel, niin siitä huolimatta se voi olla, jos käytämme tämän toimenpiteen suomia etuja kaikella teholla hyväksemme, eräässä mielessä myös tärkeä edistysaskel. Tunnettu tosiasia on, että jos on pakko ottaa yksi taka-askel, kuten oli meidän tehtävä postimaksujen ja muiden kulujen kohoamisen sekä suurempien paikkakuntien lauantaipostin jakamisen lopettamisen vuoksi, niin se saattaa muodostaa tilanteen missä voidaan lähitulevaisuudessa ottaa kaksikin eteenpäin.

Ei ole kirkossa päätetty sekään, etteikö jonakin kauniina päivänä päätettäisi siirtyä uudelleen 3-päiväisen lehden julkaisemiseen. Vallitsevat olosuhteet ja mahdollisuudet voivat muuttua. Mutta tällainen mahdollisuus voidaan hyväksikäyttää vain silloin jos vaikeuksien aikana osataan oikealla tavalla ottaa taka-askel, kuten nyt meneteltiin.

* * *

Toisaalta 2-kertaa viikossa ilmestyvän Vapauden julkaisemiseen siirtyminen voi merkitä, jos yhteisuumin asiaan tartutaan, lehden laadullista paranemista. Tämä on seikka, josta puhumme hyvin vastenmielisesti, mutta tunnettu tosiasia on, että Vapaudessa on pitkän aikaa ollut suuri pula toimitusvoimista. Tilanne on viimekuukausien aikana jossakin määrin parantunut ja kaksipäiväiseen lehteen siirtyminen parantaa edelleen asemaa antaen toimitukselle suurempia mahdollisuuksia ja myös velvoituksia.

Selvää on, että lehden teknillinen asu tulee jossakin määrin muuttumaan. Tarkoitus on, että Vapaus tulee edelleenkin olemaan työväen itsenäinen uutislehti. Mutta harvemmin ilmestyessään se joutuu teknillisessä mielessä käsittelemään hieman toisella tavalla niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin asioita, niin urheilu- kuin muitakin kulttuurikysymyksiä, uutistietoja, paikkakuntauutisia, artikkeleita jne. Tässä meillä kaikilla on opittavaa, mutta käsityksemme on, että vaikka virheitä on yritettävä välttää, niin "virheitten pelko" ei saa estää meitä kokeilemasta parhaita mahdollisia menettelymuotoja. Uskomme myös että kirjeenvaihtajat ja lukijat tulevat antamaan kaikkea mahdollista apua tässä siirtymiskaudessa.

* * *

Yhtiökokouksessa kiinnitettiin aiheellisesti huomiota siihen, että nyt voimaan tulevat postimaksujen korotukset antavat kovan iskun kaikille pikkulehdille ja erikoisesti Canadan eri kansallisuusryhmien kaikille lehdille.

Asian johdosta lähetettiin postiasiain ministeri Eric Kieransille protestikirjelmä, missä esitetään hänen harkittavakseen, että:

1) Kaikki canadalaiset julkaisut, joilla on toisen luokan postioikeudet, saavat ensimmäisen 10,000 kappaletta vapaiksi tulossaolevista postimaksukorotuksista, ja että
2) Kaikkien ei-voittoa tavoittelevien järjestöjen, kuten unioiden, osuusliikkeiden, luottoyhdistysten, kirkkojen jne., kaikki julkaisut saisivat toisen luokan postioikeudet niin, että ensimmäiset 10,000 kappaletta olisi vapaana tulossaolevista postimaksukorotuksista.

Meistä tuntuu, sanotaan mainitussa kirjelmässä, että näiden yksinkertaisten korjausten perusteella te voisitte auttaa sitä, että kaikki ylläluokitellut julkaisut ja lehdet saisivat edelleen palvella lukijoitaan ja jäseniään samalla kun postitoimisto saisi tarvitsemiaan lisätuloja joukkolevikin omaavilta julkaisuilta ja lehdiltä niiden maksukyvyn perusteella.

Me toivomme, että lehtien postimaksujen korotusta vastaan lähetettäisiin Ottawaan mahdollisimman paljon protestikirjelmiä, olkoon niiden sisältö sitten yhtäpitävä Vapauden yhtiökokouksen kirjelmän kanssa tai siitä poikkeava. Omalta kohdaltamme olemme siitä mieltä, että me pikkulehtien kansa yhteyksissä olevat canadalaiset olemme tässä asiassa "samassa veneessä" huolimatta siitä olemmeko ensisijaisesti kiintyneitä eri kansallisuusryhmien, unioiden, osuusliikkeiden kirkkojen tai joidenkin muiden ryhmien lehtiin.

Varsovan sopimusmaiden kokouksen vetoomus Euroopan maille

Budapestissa viikko sitten maanantaina pidetyn Varsovan sopimusmaiden neuvottelukokouksessa hyväksyttiin kaikille Euroopan maille vetoomus. Julkaisemme vetoomuksen, uutistoimisto TASS:n toimittamana, käännöksenä kokonaisuudessaan. Sisäänvedot ja puolilihavointi KU:n.

Varsovan sopimuksen jäsenmaat Bulgarian kansantasavalta, Unkarin kansantasavalta, Puolan kansantasavalta, Saksan Demokraattinen kansantasavalta, Romanian sosialistinen tasavalta, Sosialististen neuvostotasavaltojen liitto ja Tshekkoslovakian sosialistinen tasavalta, jotka ottivat osaa poliittisen neuvoa-antavan komitean neuvottelukokoukseen, ilmaisten kansojensa toiveet elää rauhan ja hyvän naapuruuden tilassa muiden Euroopan kansojen kanssa sekä lujan päättäväisyytensä edesauttaa turvallisuuden ja yhteistyön ilmapiiriä mantereellamme, esittävät kaikille Euroopan valtioille seuraavan vetoomuksen Euroopan rauhan ja turvallisuuden lujittamisen hyväksi tähtäävien ponnistusten lisäämistä.

Euroopan kansojen nykyhetki ja tulevaisuus ovat sidotut erottamattomasti rauhan säilyttämiseen ja lujittamiseen meidän mantereellamme. Todellinen turvallisuus ja luotettava rauha voidaan turvata siinä tapauksessa että Euroopan valtioiden ajatukset, teot, ja tarmo suunnataan jännityksen lieventämiseen, realiteetit huomioon ottaen tapahtuvan ajankohtaisten kansainvälisten ongelmien ratkaisemiseen ja kaikinpuolisen yhteistyön kehittämiseen yleiseurooppalaisella pohjalla tähtääviin tavoitteisiin.

Hyvään naapuruuteen, luottamukseen ja keskinäiseen ymmärrykseen johtava tie riippuu kaikkien Euroopan maiden kansojen ja hallitusten tahdosta ja ponnistuksista. Nykyinen toisen maailmansodan jälkeinen Eurooppa muodostuu yli 30 suuresta ja pienestä, järjestelmiltään, maantieteellisesti sijainniltaan ja edelleen kehitykseltään erilaisesta valtiosta. Historian tahdosta näiden valtioiden kohtalona on kuitenkin elää rinta rinnan, eikä tätä seikkaa pysty kukaan muuttamaan.

Yhä useammat hallitukset, parlamentit, puolueet, poliitikot ja muut julkisuuden henkilöt tajuavat vastuunsa nykyisen ja tulevien sukupolvien edessä siitä mikä on suoi sotilaallinen selkkaus Euroopassa. Euroopassa toimii kuitenkin ne voimia, jotka eivät merkitse Euroopan kehityksen tulopuolelle kiistojen sopimista ja rauhanomaisesti vaan lisäävät divisioonia ja ohjuksia sekä uusia, kymmeniin vuosiin eteenpäin tähtääviä sotilaallisia suunnitelmia. Yhdessä heidän kanssaan toimivat nekin, jotka eivät ole ottaneet asianmukaisia oppia toisen maailmansodan opetuksista, sodan, jonka seurauksena Saksan militarismi ja natsismi murskattiin. Heidän juonittelunsa ovat jännityksen lähteenä ja tuovat vaikeuksia kansainvälisiin suhteisiin.

Neuvottelukokouksen osanottajamaat pitävät vastedeskin velvollisuutenaan tehdä kaiken voitavansa Euroopan suojelemiseksi uusien sotaselkkausten vaaroilta ja laajojen mahdollisuuksien avaamiseksi yhteistyön kehittämiselle kaikkien Euroopan maiden välillä niiden yhteiskunnallisiin järjestelmiin katsomatta ja rauhanomaisen rinnakkaiselon pohjalla.

Olivatpa tähän mennessä ratkaisemattomat ongelmat miten vaikeita hyvänsä, on niiden ratkaisun päästävä rauhanomaisin keinoin, neuvottelujen kautta eikä voimaa käyttämällä tai sen käytöllä uhkaamalla.

Analysoidessaan Euroopan tilannetta Varsovan sopimuksen jäsenmaat katsovat, että on olemassa reaalinen mahdollisuus yhteisten ponnistusten avulla varmistaa Euroopan turvallisuus kaikkien Euroopan valtioiden ja kansojen edut huomioon ottaen.

Melkein kolme vuotta sitten Varsovan sopimuksen jäsenmaat esittivät Bukarestissa ehdotuksen Euroopan turvallisuuden ja rauhanomaisen yhteistyön kehittämiseksi yleiseurooppalaisen neuvottelukokouksen koollekutsumisesta. Sen jälkeiset kosketukset ovat osoittaneet, ettei yhdenkään Euroopan maan hallitus ole vastustanut yleiseurooppalaisen neuvottelukokouksen koollekutsumista ja että reaaliset mahdollisuudet sen pitämiseen ovat olemassa.

Toisen maailmansodan jälkeen Euroopan valtiot eivät ole vielä kertaakaan kokoontuneet kaikki yhdessä, vaikka on olemassa suuri määrä kysymyksiä, jotka odottavat käsittelyä neuvottelupöydän ääressä. Mikäli lähtökohtana pidetään rauhan lujittamisen etuja, ei ole olemassa mitään painavia syitä yleiseurooppalaisen kokouksen koollekutsumisen lykkäämiseen.

Tällainen neuvottelukokous vastaisi kaikkien Euroopan valtioiden etuja. Se tekisi mahdolliseksi löytää yhteisesti ne tiet ja keinot, jotka johtaisivat Euroopan sotilasryhmittymiin jakautumisen poistamiseen sekä Euroopan valtioiden ja kansojen välisen rauhanomaisen yhteistyön toteuttamiseen.

Maailmassa on kuitenkin voimia, jotka pyrkivät säilyttämään mantereemme jakautumisen, harjoittavat jännitystä lietsovaa politiikkaa sekä vastustavat normaalia suhteiden luopuvat rauhanomaisen yhteistyön kehittämistä kansojen ja valtioiden välillä ja vastustavat siten tällaisen neuvottelukokouksen järjestämistä ja muita Euroopan turvallisuuden lujittamiseen tähtääviä toimenpiteitä.

Tämänkertaisen kokouksen osanottajat ovat vakuuttuneet siitä, että yleiseurooppalaisen yhteistyön kehittäminen on ja tulee olemaan ainoa reaalinen vaihtoehto sotilaalliselle vastakkain olemiselle, kilpavarustelulle ja kiistoille, jotka hyökkäyshaluiset voimat yrittävät jatkuvasti tyrkyttää Euroopalle. Näiden voimien pyrkimyksenä on toisen maailmansodan tuloksien tyhjäksi tekeminen ja Euroopan kartan muuttaminen.

Varsovan sopimuksen jäsenmaat vahvistavat ehdotuksensa jotka on suunnattu maailman sotilasliittoutumiin jakautumista, kilpavarustelua ja siitä kansojen rauhalle ja turvallisuudelle koituvia vaaroja vastaan, sekä muut toimenpiteet ja kannanotot, jotka sisältyvät Bukarestissa vuonna 1966 hyväksyttyyn Euroopan rauhan ja turvallisuuden lujittamista koskevaan julistukseen.

Euroopan kansoille on elintärkeää uusien sotaselkkauksien ehkäiseminen ja poliittisten, taloudellisten sekä kulttuurisuhteiden lujittaminen kaikkien valtioiden välillä tasa-arvoisuuden sekä valtioiden riippumattomuuden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamisen pohjalla. Pysyvä Euroopan turvallisuusjärjestelmä luo objektiiviset mahdollisuudet ja tarpeen toteuttaa yhteisvoimin suuria suunnitelmia voimatalouden, liikenteen, ilmatilan vesistöjen ja terveydenhoidon aloilla, jotka koskevat välittömästi koko manteren väestön hyvinvointia. Juuri tämä yhteinen työ ja sen tulee muodostua eurooppalaisen yhteisön pohjaksi.

Euroopan turvallisuuden perusedellytyksiä ovat Euroopan rajojen, myös Oder-Neissen linjan ja DDR:n sekä Saksan liittotasavallan välisen rajan koskemattomuus, DDR:n ja Saksan liittotasavallan olemassaolon tosiseikan tunnustaminen, Länsi-Saksan luopuminen vaatimuksistaan edustaa yksin koko Saksan kansaa sekä luopuminen ydinaseiden omistamisesta kaikissa muodoissa. Länsi-Berliinillä on erityinen asema eikä se kuulu Länsi Saksaan.

Euroopan turvallisuuden lujittamiseen tähtäävinä käytännön askeleena olisi kaikkien asianomaisten Euroopan valtioiden edustajain pikainen tapaaminen, jossa sovittaisiin yhteisesti yleiseurooppalaisen koollekutsumisjärjestyksestä sekä määriteltäisiin sen päiväjärjestykseen tulevat kysymykset. Olemme valmiita käsittelemään samalla myös kaikkia muita ehdotuksia, jotka koskevat neuvottelukokouksen valmistelu- ja kokoonkutsumistapaa.

Poliittisen neuvoa-antavan komitean kokoukseen osallistuneet maat esittävät kaikille Euroopan maille virallisen ehdotuksen kehottaen niitä yhteistyöhön yleiseurooppalaisen neuvottelukokouksen koollekutsumiseksi sekä tarpeellisten edellytysten luomiseksi, jotta sen tuloksena voisi olla yksimielinen päätös. Se tulisi olemaan historiallinen tapahtuma Euroopan elämässä.

Jotta tämä tärkeä toimenpide, joka muodostuisi historiallisesti tapahtumaksi Euroopan mantereen elämässä, voitaisiin toteuttaa, neuvottelukokouksen osanottajat vetoavat kaikkiin Euroopan maihin kehottaen niitä lujittamaan luottamuksen ilmapiiriä ja tässä tarkoituksessa pidättäytymään kaikista toimista, jotka saattaisivat myrkyttää suhteita valtioiden välillä. Ne kehottavat siirtymään yleisistä julistuksista rauhaa koskevista lausunnoista konkreettisiin tekoihin ja toimiin jännityksen lieventämiseksi ja aseidenriisunta varten sekä yhteistyön ja rauhan kehittämiseksi kansojen välillä. Ne kehottavat kaikkia Euroopan hallituksia yhdistämään ponnistuksensa, jotta Euroopasta tulisi tasa-arvoisten kansakuntien välisen hedelmällisen yhteistyön manner sekä koko maailman vakiintuneen rauhaa ja yhteisymmärrystä edistävä tekijä.

Vetoomuksen ovat allekirjoittaneet: Todor Zhivkov, Janos Kadar, Jenö Fock, Walter Ulbricht, Willi Stoph, Wladyslaw Gomulka, Josef Cyrankiewicz, Nicolae Ceausescu, Ion Gheorghe Maurer, Leonid Brezhnev, Aleksei Kosygin, Ludvik Svoboda, Alexander Dubcek, Oldrich Cernik.

SYNTYMÄ-PÄIVIÄ

Sofia Siren, Port Arthur, Ont. täyttää keskiviikkona, maaliskuun 26 päivänä 78-vuotta.

Jarl Lind, Sudbury, Ont., täyttää torstaina, maaliskuun 27 päivänä 78-vuotta.

Karl Lehto, Toronto, Ont., täyttää perjantaina, maaliskuun 28 päivänä 91-vuotta.

Aarne Ylitalo, Wahnapitae, Ont., täyttää lauantaina, maaliskuun 29 päivänä 75-vuotta.

Antti Ranta, Vancouver, B.C. täyttää lauantaina, maaliskuun 29 päivänä 79-vuotta.

Hulda Grohn, Vancouver, B.C. täyttää sunnuntaina, maaliskuun 30 päivää 77-vuotta.

Venla Luukko, Garson Mine, Ont. täyttää tiistaina, huhtikuun 1 päivänä 75-vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

WILSON ON JÄLLEEN TULIVUORENPARTAALLA

Kaikkien huonojen uutisten lisäksi, jotka koskevat nykypäivinä Englannin kauppa- ja maksutaseita sekä punnan horjuvaa asemaa, tilanne työ- ja palkkarintamalla on kehittynyt räjähdyspisteeseen. Joutuu ilmetellen kysymään, miten Wilsonin hallitus voi tästä kaikesta selviytyä, kun vastustajina ovat omat kannattajat.

Jo pitemmän aikaa Wilsonin hallitus tai oikeammin sanoen sen työministeri Barbara Castle on valmistellut lakisääteistä esitystä Englannin työ- ja palkkarintaman k u r i s s a pitämiseksi. Olellisinta näissä esityksissä on se, että ammatillisesti järjestäytyneelle työväelle pantaisiin kuolaimet suuhun. Tähän kuuluu m m. pakollinen jäähdytys eli lakon keskeyttäminen työriitaisuuksien sattuessa sakkorangaistusten ja linnatuomioiden uhalla.

Englantilaiset ovat ensiksi englantilaisia ja toiseksi työväestö on ainakin ammattiyhdistysväkeä, sanotaan. Ja tämän jälkeen tulee kaikki muu. Ammattiyhdistysväen perinteellisiin oikeuksiin puuttuminen on Englannissa jo sinänsä vaarallinen juttu. Kun tämä tapahtuu lisäksi vielä työnantajien pussiin, niin silloin työväenpuolueeseenkin nojautuva hallitus on, kuten nyt, helisemässä. Työministeri Castle esitti muutama päivä sitten, että Englannin lukuisista lakoista on 95% "epävirallisia", ts. laittomia. Juuri tästä on saatava uuden lainsäädännön avulla loppu, Castle sanoo.

Sanalalakaan hän ei ole puuttunut niihin todellisiin syihin, että Wilsonin hallituksen aikana 95% lakoista on todellakin "epävirallisia" eli siis laittomia. Luku vaikuttaa asioita tuntemattomalle epäilyttävän suurelta. Todellisuudessa ei olisi ollenkaan ihmeteltävää, jos lakot leimattaisiin nyky-Englannissa 100-prosenttisesti laittomiksi. Englannin talous ja myös sen palkkarintama on ollut jo vuosia sellaisessa pakkopaidassa, ettei esimerkiksi virallisia lakkoja pitäisi olla ollenkaan.

Tilannetta kärjistää näinä päivinä erityisesti Fordin englantilaisissa tehtaissa noin kolmisen viikkoa kestänyt lakko, joka käsittää noin 40,000 työntekijää. Tuotannon kokonaismenetykset ovat tähän mennessä lähes 28 miljoonaa puntaa, mistä puolet tulee viennin osalle. Ammattiliitot pääsivät ensin työnantajien kanssa sopimukseen palkankorotuksesta. Sen sijaan ne eivät hyväksyneet työnantajien vaatimaa "rangaistuspykälää", jonka mukaan palkallisen työselkkauksen sattuessa työntekijät menettävät ilman muuta noin 20 punnan suuruisen lomarahan. Ford piti taas tätä periaatekysymyksenä ja niin oli lakko valmis.

Lakkoa johtavat nyt kaksi Englannin suurinta ammattiliittoa nimittäin kuljetustyöläisten ja metallityöläisten liitot. Viikko sitten pääministeri Wilson ilmoitti, että hallitus puuttuu lakkoon päättävin ja ankarin ottein. Miten ja millaisilla seurauksilla, sen hän jätti toistaiseksi sanomatta. Ford-yhtiö on pitänyt tilannetta niin toivottomana, että se on antanut lopputilin lakonrikkureillekin. Fordin lakon tapauksessa Wilsonin hallitus voi saada tuskin pahempaa epäluottamuslausetta ammattiyhdistysväeltä, joka on rahoittanut Wilsonin hallituksen vaalitaistelussa valtaan.

Samaan aikaan satamista, nimenomaan Lontoossa, saapuu myös uhkaavia uutisia. Työn rationalisoimisen johdosta satamatyöntekijät vaativat sekä palkankorotusta että työajan lyhentämistä. Tehty työmäärä työntekijää kohti on noussut niin paljon, että vaatimukset ovat sekä oikeutettuja että kohtuullisia. Englannin satamissa tilanne työntekijöiden kesken on kehittynyt sellaiseksi, että ylhäältä päin annettujen ohjeiden mukaan satamatyöläisiä ei voida enää erotella "kommunisteiksi" ja "kunnollsiksi työläisiksi". Jo edellisen suuren satamalakon aikana kumottiin oikeistopiirien "kommunistipykälä" ammattiliittojen säännöistä.

Tällaisen tulivuoren partaalla Wilson aikoo rakentaa sitten Englannin talouden vakauttamissuunnitelmia! Eihän siitä mitään tule. — Libra.

NL ja USA pohtivat lähi-idän ratkaisua

YK-lähteiden mukaan ovat Neuvostoliitto ja USA käyneet jo jonkin aikaa keskusteluja lähi-dästä sekä Moskovassa että Washingtonissa. Keskusteluja pidetään neljän suurvallan lähi-itä-neuvottelujen pohjustuksena. Aloitteen neuvotteluista on tehnyt Neuvostoliitto, joka viime vuoden loppupäivinä esitti toistaiseksi julkaisemattoman ratkaisuehdotuksensa.

USA pyysi tammikuun 15 pnä Neuvostoliitolta lisäselvityksiä joihinkin ehdotuksen kohtiin. NL:n ehdotus perustui turvallisuusneuvoston yksimieliseen lähi-itä-päätökseen marraskuussa 1967. Viimeksi mainittu edellyttää, että Israel luopuu kesäkuussa 1967 valloittamistan arabialueista.

U Thantin nimeämä lähi-idän neuvottelija suurlähettiläs Gunnar Jarring on saapunut Kairoon, josta hän matkustaa edelleen Israeliin. Jarringin odotetaan saapuvan eväineen Washingtoniin maalisk. puolivälissä, jolloin kahden suurvallan keskustelut lähi-idästä saataneen päätökseen. Asiantuntijat uskovat, että suurvaltatasolla saavutetaan yksimielisyys lähi-idän tilanteen laukaisukeinoista.

Alumiinisulattimo sulkutilassa

Baie Comeau, Quebec — Canadian British Aluminium-yhtiö tiedoitti lauantaina, että se sulkee St. Lawrencen lahden rannalla sijaitsevan **$100,000,000** arvoisen alumiinisulattimonsa "turvallisuustoimenpiteenä" mahdollisesti äkkiä tulevan työseisauksen vuoksi.

Yhtiö sanoi antamassaan lausunnossa, että sulattimon sulkeminen astui voimaan perjantaina puolen yön aikaan, samanaikaisesti kun palkka- ja työehtosopimuksen neuvottelujen sovitteluaika päättyi yhtiön ja union välillä, joka edustaa 750 sulattomotyöläistä.

Yhtiön ja union (CNTU) väliset neuvottelut ovat olleet käynnissä viime lokakuusta lähtien maakunnan nimittämän sovittelijavirkailijan läsnäollessa. Neuvottelujen sanotaan jatkuvan työläisten ulos lukitsemisesta huolimatta.

PÄIVÄN PAKINA

NIXONIN RATKAISUSTA

Huomioiden, että Nixon on nyt hoitanut kaksi kuukautta USA:n presidentin virkaa, Kansan Uutiset-lehden pakinoitsija "Pilkki" kirjoitti viikko sitten, että merkkipäivänsä aattona (viikko sitten perjantaina) presidentti Nixon joutui ottamaan kantaa ensimmäisen kerran todella suuressa kysymyksessä, nimittäin torjuntaohjusjärjestelmän rakentamisessa.

Entinen presidentti Johnson oli laatinut vuonna 1967 torjuntaohjussuunnitelman, joka amerikan kielellä sai nimen ABM- tai Sentinel-suunnitelma, kertoo nimimerkki "Pilkki" ja jatkaa: Sen mukaan torjuntaohjusasemia olisi rakennettu suurten asutuskeskusten takapihoille — noin 30 suurkaupungin ympärille. Kustannusarvio nousi 5 miljardiin dollariin. Johnson sai kongressilta alkurahat ja töihin ehdittiin jo ryhtyä. Nixonin astuttua virkaansa USA:n yleisessä mielipiteessä tapahtui kuitenkin jyrkkä muutos koko torjuntaohjussuunnitelmaa . vastaan Tämä muutos ilmeni myös kongressissa.

Torjuntaohjus järjestelmän vastaista kampanjaa ovat johtaneet sellaiset tunnetut amerikkalaiset politiikot kuin Fulbright, Mansfield ja Edward Kennedy. Johnsonin suunnitelma on sekoittanut kuluvan vuoden puolella myös pahasti entisiä rivejä. Niinpä demokraattien presidenttiehdokas Humphrey, joka varapresidenttinä oli laatimassa ja nimenomaan propagoimassa ABM-suunnitelmaa, lausui jokin aika sitten, että hän aloittaa koko USA:n kansakunnan käsittävän kampanjan suunnitelmaa vastaan. Suunnitelman toteuttaminen merkitsisi vain uuden varustelukilapiluaallon aloittamista ja myrkyttäisi suhteita Neuvostoliittoon. Niinpä ainoana vaihtoehtona on neuvottelut ydinasekilpailun lopettamisesta. Muutoin palataan 1950-luvun pelon ja epävarmuuden tilaan, Humphrey julistaa.

Johnsonin vastaehdokkaana vuonna 1964 esiintyneen Barry Goldwaterin kanta on myös horjuva. Hänhän julisti vaalipropagandassaan tekevänsä nopeasti selvän Vietnamin sodasta atomipommin avulla. ABM-suunnitelmasta hän on lausunut seuraavaa: Kuulijani ehkä yllättyvät, kun sanon, että en ole vielä ratkaissut kantaani. Haluan ensin kuunnella molempia osapuolia. Joka tapauksessa suunnitelma on pirullisen kallis juttu.

Epävarmaksi on käynyt siis entinen pommi-Barry.

Nixon teki suunnitelmasta, jonka työt oli väliaikaisesti ehditty jo keskeyttää, perin nixonmaisen ratkaisun — ainakin toistaiseksi. Torjuntaohjuksia ei pystytetäkään asutuskeskusten ympärille, vaan asumattomille maaseutualueille ja paljon harvempaan varsinaisten ohjustukikohtien ympärille. Ensi vaiheessa sellaisia rakennettaisiin vain Montanan ja Etelä-Dakotan osavaltioihin. Tätä ei voisi tulkita provokaatioksi kilpavarusteluun ydinasealalla. Nixon selitti, mutta lisäsi kuitenkin, että järjestelmää voitaisiin tarpeen mukaan jarruttaa, pitää paikallaan tai lisätä. Hän pyysi tarkoitukseen rahoja ensi budjettivuodeksi "vain" 1 miljardia dollaria, kun Johnsonin suunnitelma olisi edellyttänyt 2 miljardia dollaria.

Kokonaisuudessa Johnsonin suunnitelma olisi edellyttänyt 5 miljardin dollarin menoja, kun sen sijaan Nixonin suunnitelma vaatisi 6-7 miljardia dollaria. Kukaan ei ota näitä lukuja kuitenkaan vakavalta kannalta. Vastustajat turvautuvat ennen erottamistaan kyyhkyseksi muuttuneen ent. sotaministerin McNamaran ennen joulua julkaisemaan kirjaan, jossa sanottiin suoraan, että torjuntaohjusjärjestelmän kustannuksille ei löydetä tuskin mitään rajoja, jos sille tielle lähdetään. 4 miljardin dollarin menot muuttuvat pian 40 miljardiksi dollariksi. Ja jos ja kun siihen on uhrattu varoja 400 miljardia dollaria, mikä on suurempi summa kuin USA:n koko nykyinen valtiovelka, niin ollaan samassa turvattomuuden tai turvallisuuden tilassa kuin nytkin, mutta rahat ovat menneet.

Nixon valittiin presidentiksi mm. voimakkaiden varustelumonopolien tukemana. Hänen hallituksensa apulaissotaministerinä on eräs varusteollisuuden suurimpia osakkaita. Yhdessä Pentagonin kanssa nämä piirit painostavat Nixonia lunastamaan vekselinsä. A m e r i k aklaisten enemmistö pelkää kuitenkin tarttua kilpavarustelun tiikerin häntään, kuten eräs piirtäjä on sattuvasti tätä uhkapeliä kuvannut.

Nähtäväksi kuitenkin jää, osaavatko Canadan liittohallituksen edustajat, pääministeri Pierre Trudeau etunenässä vetää asianmukaista johtopäätöstä esim. siitä, miksi yhdysvaltalaiset aikovat siirtää tämän torjuntaohjusjärjestelmän omien kaupunkiensa takapihoista Canadan rajalle ja aivan canadalaiskaupunkien etupihoille?

Vai onko kysymys siitä, ettei halutakaan nähdä eikä ymmärtää mistä on kysymys?

— Känsäkoura.

Urheilua

Neuvostoliiton asema tuntuu vahvistuvan, Suomi pehmitti USAn joukkueen

Tukholma. — Tshekkoslovakian jääkiekkojoukkue sieppasi perjantaina yllätysvoiton Neuvostoliitosta maalein 2-0. Tämä oli ensimmäinen häviö Neuvostoliitolle täällä käynnissä olevissa jääkiekkoilun maailmanmestaruusotteluissa.

Ruotsi sai puolestaan perjantaina helpon 5-1 voiton Canadasta näissä kuusi maata käsittävissä kisoissa. Perjantaihin mennessä Canada oli saavuttanut ainoastaan kaksi voittoa lyömällä Suomen 5-1 ja USA:n 5-0.

Lauantaipäivänä ainoana otteluna pelattu Suomen ja USA:n välinen kiekkoilu ratkesi Suomen ensimmäiseksi voitoksi tuloksella 4-3.

Sunnuntaina jatkuneissa otteluissa Tshekkoslovakia poisti näennäisetkin mahdollisuudet Canadan mitalin jaolle pääsystä tshekkien voittaessa Canadan 3-2. Tämä häviö oli Canadalle jo neljäs ja se oli myös ensimmäinen kerta kun Canada on hävinnyt neljä ottelua kuudesta maailmanmestaruus- tai olympiakilvassa. Canadan joukkue pisti kampoihin paljon sisukkaammin sunnuntaina pelatussa kuin maaliskuun 15 pnä tshekkejä vastaan pelaamassaan ottelussa, jonka Canada hävisi 6-1.

Neuvostoliitto jatkoi sunnuntaina voittokulkuaan peittoamalla USAn tuloksella 8-4. Neuvostoliitto on tähän mennessä hävinnyt ainoastaan yhden ottelun näissä kisoissa.

Suomen ja Ruotsin sunnuntaina pelaama ottelu päättyi Suomen kannalta katsottuna hyvin ikävään 5-0 tappioon Ruotsin hyväksi. Aikaisemmin Suomen ja Ruotsin joukkueden pelaama ottelu päättyi Ruotsin voittoon tuloksella 6-3.

Maanantaina pelattiin yksi ainoa ottelu Ruotsin ja Neuvostoliiton välillä. Tämä päättyi Neuvostoliiton voittoon 3-2.

Vaikka Tshekkoslovakialla on vielä teoreettisesti voiton mahdollisuus nyt näyttää hyvin ilmeiseltä, että viime vuoden MM-joukkueesta (NL:sta) leivotaan jälleen mestari ja toiseksi sijoittuu Tshekkoslovakia, kolmanneksi Ruotsi, neljänneksi Canada, viidenneksi Suomi ja kuudenneksi Yhdysvallat, joka MM-ottelusääntöjen mukaisesti tulee siten pudotetuksi B-sarjaan.

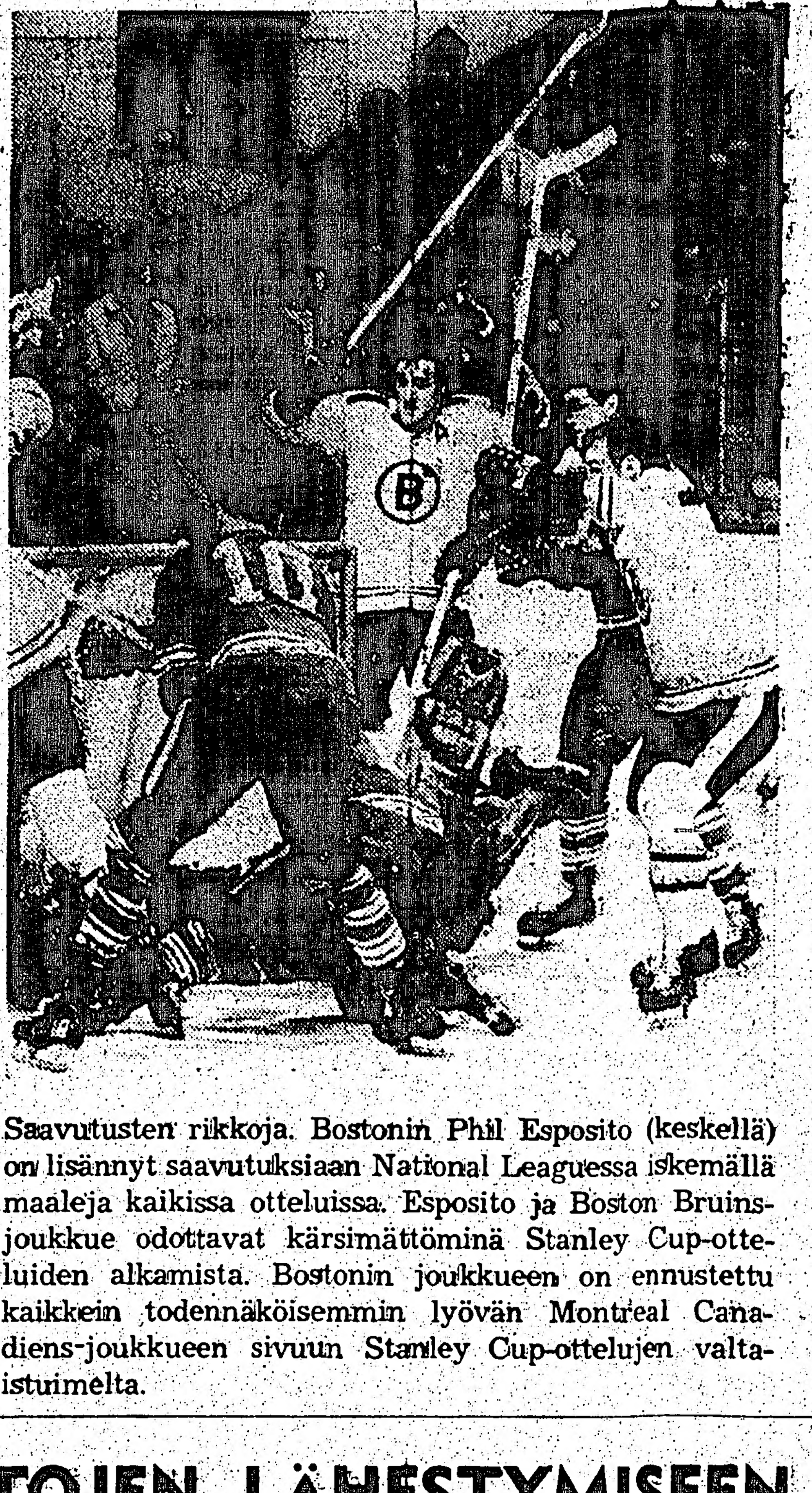

Saavutusten rikkoja. Bostonin Phil Esposito (keskellä) on lisännyt saavutuksiaan National Leaguessa iskemällä maaleja kaikissa otteluissa. Esposito ja Boston Bruins-joukkue odottavat kärsimättöminä Stanley Cup-otteluiden alkamista. Bostonin joukkueen on ennustettu kaikkein todennäköisemmin lyövän Montreal Canadiens-joukkueen sivuun Stanley Cup-ottelujen valtaistuimelta.

Olympiapaavi vieraili Suomessa

Helsinki. — Suomi on Kansainvälisen olympiakomitean puheenjohtajan Avery Brundagen vanha rakkaus.

— Minut valittiin täällä vuonna 1952 Kansainvälisen Olympiakomitean puheenjohtajaksi. Helsingin kisoissa olivat vielä kaikki maat sovussa keskenään, molemmat Kiinat ja Korea, tunnustaa Brundage saavuttuaan Helsinkiin ja tavatessaan lehtimiehet.

Suomeen Avery Brundage on saapunut tutustuakseen Lahden olympiamahdollisuuksiin, vaikka asia ei kuulukaan alkuperäiseen matkasuunnitelmaan.

— Ystäväni Erik von Frenckell kidnappasi minut Oslosta, hymyilee joviaali ja puhelias olympiapaavi.

Kaikesta näkee ja kuulee, että Brundage on tottunut esittelemään kannanottojaan. Hän käyttää aikaa tunnin sanomatta itse asiassa mitään uutta. Kuinka hän voisikaan: molemmat kiistanalaiset kysymykset, talvikisojen kaupallisuuden ympärillä kohonnut kohu ja Etelä-Afrikan rotuongelmat ovat komiteavaiheessa ja kaikkien ratkaisuehdotusten ympärillä on ankara määräys ehdottoman salainen.

— Lahden mahdollisuudet saada talvikisat 1976?

Seuraa ylistävä arvio Suomesta urheilumaana, Suoman saavutuksista olympialaisissa — aivan kuin suomalaiset itse ovat sen joskus kuvitelleet.

— Onko väärin, että joillakin pienillä mailla on kansainvälisessä olympiakomiteassa kaksi edustajaa, mutta Afrikan mantereella vain muutama?

Avery Brundage ei näe siinä mitään ristiriitaa. Kansainvälisen olympiakomitean jäsenethän eivät edusta komiteassa omia maitaan! Näin yksinkertaisesti selviää kokenut esiintyjä suuresta kansainvälisestä pulmasta.

Entä miten käy seuraavissa olympiakisoissa vuonna 1972 Länsi-Saksassa, jossa Saksan demokraattinen tasavalta on tasaveroinen muitten maitten kanssa. Nostetaanko siellä salkoon DDR:n lippu?

— Oma mielipiteeni on, että voitonseremonioissa pitäisi nostaa olympialippu ja soittaa fanfaari. Muissa tilaisuuksissa voisi käyttää kansallisia lippuja kuin koristeina.

Olympiapaavilla on kiire. Lahti odottaa. Vaikka kukaan ei voikaan vielä sanoa, onko Lahdella mahdollisuuksia talvikisojen järjestäjänä 1976, on ilmassa kuitenkin uusien ratkaisujen odotusta: jos Avery Brundageen ajatus kaupallisuuden kärsimisestä ja talvikisojen ohjelman supistamisesta toteutuu, voi Lahti hyvinkin tulla kysymykseen. Mutta koska nämä asiat ratkaistaan?

— Kesäkuussa Varsovassa, vastaa Erik von Frenckell.

$1.80 ateriasta 90 päivän "täysihoito"

Toronto. — Detroittilainen 32-vuotias Robert F. McCarthy tuomittiin täällä perjantaina 90 päiväksi vankeuteen $1.80 arvoisen aterian petoksella hankkimisesta. Hän söi aterian Royal York hotellissa.

Yleinen syyttäjä sanoi McCarthyn syöneen jo toisen kerran ilman rahaa Royal Yorkin hotellissa.

DEMAGOGIASTA ASIALLISUUTEEN

Helsinki. — Ruotsinkielisemme, nimittäin porvarilliset, ovat joutuneet tukkanuottasille Nordek-kysymyksessä. Riita sai alkunsa siitä, että ruotsinkielisen kauppakorkeakoulun rehtori, talousmaantieteen professori Ilmari Hustich oli esittänyt eräässä lehtiartikkelissa ja tv:ssä asiallisia huomautuksia Nordekin varjopuolista vastineeksi sille kritiikittömälle hysterialle, jolla meillä tietyt piirit ovat propagoineet Nordek-suunnitelmaa.

Hustich ei ole periaatteessa Nordek-ideaa vastaan. Mutta suunnitelmalla, kuten sanottu, on Suomen kannalta myös riskipuolensa. Liian kiinteä yhdentyminen muuhun Pohjolaan saattaa merkitä sitä, että Suomi jää kehitysmaaksi ja rikkaampien alihankkijaksi. Niinpä on syytä suhtautua pidättyväisesti ns. "vapaaseen pääomaliikkeeseen" Pohjoismaiden kesken samoin kuin (teollisuuden) sijoituspolitiikkaan.

Ruotsinkielinen talouslehti Mercator. joka aikaisempien vuosien asiallisuudesta poiketen on viime aikoina yhä enemmän ja enemmän muuttunut tunnepitoiseksi taloudellisen demagogian äänitorveksi tarttui Hustichia niskavilloista ja väitti tämän kohottaneen kansalliskiihkon lipun. Lehti turvautui Teollisuusliiton toimitusjohtajan S. Lehdon lausuntoon jonka mukaan tehokkuuden lisääntyminen lisää hyvinvointia useampien ihmisten osalta ja yhä suurempaa mahdollisuutta henkiseen, ei-materiaalisen viljelyyn. Mercator julisti tämän päälle, että kaikkia toimenpiteitä, jotka edistävät järkevää ja tehokasta elinkeinoelämää, on pidettävä myönteisenä ja tervetulleena. Mercator päätti kannanottonsa jatkamalla, että pienessä pääomaköyhässä maassa tällaiseen kuuluu ulkomaalaisten pääoman tuonti, jonka meidän pitää ottaa vastaan täysin sydämin eikä torjua sen paremmin yhteistyötä kuin investoitivarojakaan toisten taholta.

Mercator sai HBL:n palstoilla kuitenkin vastaansa kaksi terävää kynänkäyttäjää (Lars Dufholm ja Kurt Westerholm). Molempien kannanotot kulkevat suurin piirtein samoja latuja. Mercator on yksinkertaisesti väärinymmärtänyt Hustichin esittämät ajatukset ja harvoin saa lukea vakavaksi tarkoitetusta, artikkelista kuten Mercatorin, sellaisia naiiveja yksinkertaistamisia. Nordek-suunnitelman kriittinen tarkastelu ei suinkaan aseta kysymyksenalaiseksi taloudellista yhteistyötä, vaan meillä on myös saatava aikaan asiallinen keskustelu tarpeellisista muutoksista, rajoituksista, aikatauluista ja vaiheista.

Tämän pitää korvata yli-innostunut pyrkimys mennä suin päin "armottomaan kilpailuun" pelkästä pelosta tai sinisilmäisestä kiitollisuudesta "saada olla mukana", kuten Dufholm kirjoittaa. Dufholmin käsityksen mukaan eivät varmaankaan elinkeinoelämämme harkitsevat johtajat ota vakavalta kannalta niin hyväuskoista puhemiestä kuin Mercatoria.

Vaikka Suomi kannattaisi kuinka vapaata pääomaliikettä tahansa yli Pohjoismaiden rajojen, ei tämä suinkaan merkitse sitä että varat sijoittuvat meidän kannaltamme mahdollisimman edullisella tavalla tai edes ottavat Suomen etuja huomioon ollenkaan, mutta kylläkin omansa. On syytä palauttaa mieleen, että Asea oli valmis muutama vuosi sitten kaappaamaan valmiin suomalaisen sähkötehtaan, nimittäin Strömbergin. Kun taas Outokummulle sattui paha virhearviointi, jonka perusteella se sulki Körsnäsin lyijykaivoksen, kävi paikkakunnalla riikinruotsalaisia liike- ja teollisuusmiehiä. Matkan tarkoituksena oli sijoittaa alueelle ainakin jotakin valtakunnan ruotsalaista alihankintayritteliäisyyttä. Sijoittamatta jäi, vaikka kysymyksessä olikin ruotsinkielinen paikkakunta. Syynä oli yksinkertaisesti se, että paikka oli köyhä ja karu, joka ei olisi tarjonnut ruotsalaiselle pääomalle mitään poikimamahdollisuuksia. Tämä on muistettava myös Nordekin yhteydessä.

Kaivostapaturma surmasi Kehusmaan

Sault Ste. Marie. — Coppercorp Kaivannossa, joka sijaitsee lähellä Batchawana kylää, 60 mailia pohjoiseen täältä, tapahtui ikävä onnettomuus varhain maalisk. 21 pv aamulla, 460 jalan tasanteella. Erick Kehusmaa 43 v. oli lähetetty tarkastamaan "Mechanical Loadaria" jolloin hänen päälleen tuli "syytistä" (chute) murskattua kiveä, haudaten hänet kokonaan. Pelastustyöt kestivät yhdeksän tuntia, jonka jälkeen hänet vietiin tunnottomassa tilassa ambulanssilla lähinnä olevaan Sault Ste. Marie General sairaalaan, missä hän kuoli saamiinsa vammoihin seuraavana päivänä, lauantaina kello 7 illalla. Erick haudataan keskiviikkona, t.k. 26 pnä kello 1.30 ip. Arthurin hautaustoimistosta.

Vainajaa lähinnä jäivät kaipaamaan, isä, Werner Kehusmaa South Porcupinessa, vaimo ja kahdeksan vuotias tytär täällä. Erick tuli Suomesta Canadaan neljän vuoden ikäisenä, vanhempiensa mukana ja sai koulutuksen South Porcupinessa. Hän oli työskennellyt Coppercorp-Kupari-kaivoksessa noin vuoden ajan.

(H. A.)

Taitovoimistelun mestaruuskilpailut urheilupalatsissa

Port Arthur. — Suomalais-Canadalaisen Amatööri Urheiluliiton ja sen seurojen työ tuntunee joskus vähäiseltä, mutta kun sitä jatkuvasti pidetään yllä, tulokset tullaan huomaamaan jälestäpäin. Niinpä monivuotisten ponnistelujen jälkeen saatiin vuoden vaihteessa syntymään Järvienpään Voimisteluliitto (Thunder Bay Gymnastic Association).

Tämän uuden liiton perustamiseen puolesta toimivat tarmokkaasti Kaarina Budner (o.s. Beck suom. synt.) joka on V- ja U- seura Nahjuksen kasvatteja ja toimii mainitun liiton sihteerinä ja yleisvoimistelun ohjaajana. Samoin John Clarck, joka on useita vuosia ollut korkeakoulun urheilun opettajana ja tunnettu hyvänä voimistelijana, on saanut voimistelun aakkoset Nahjuksen riveissä. Hän on mainitun liiton puheenjohtaja. Isku puolestaan sai tunnustuksen paikalliselta YMCA:n urheilun opettajalta kun Anja Havu (nyk. Saari) ja Aili Kaarela (nyk. Parnega) esiintyi YMCA:n vuotuisessa Sirkusjuhlassa 1962 ja samoihin aikoihin edellä mainittujen lisäksi Holy Ferguson ja Linda Ostrom, esiintyivät Fort Williamin Kiwanis Clubin vuotuisessa Sportsmen Showssa kolmena päivänä 28 tuhannelle katsojalle voimistelun puomilla ja permannolla.

Niinpä Iskun esityksestä saatiin niihin aikoihin ensimmäiset taitovoimistelukilpailut jotka otti vastuulleen PA:n koululautakunta ja jotka ovat sen jälkeen olleet melkein joka vuosi.

Nyt tämän uuden liiton voimisteluharjoitukset ovat olleet jo jatkuvasti joka lauantaina iltapäivällä Gron Mrgann' korkeakoululla ja niihin osallistuu noin 150 voimistelijaa aina 12 vuotisista ylöspäin. Näitä harjoituksia ohjataan yhteisvoimin opettajien ja parempien voimistelijain kanssa. Sielä nähdään opettamassa Kam Tigers seuran entinen kasvatti Kirsti Soderholm, Nuori Linda Ostrom, jolla on palava halu nuoruudestaan huolimatta opettaa ja käy Iskussa monen vuoden poissaolon jälkeen Iskun harjoituksissa.

Nyt tämä Järvienpään Voimisteluliitto (TBGA) järjestää ensimmäiset alueelliset taitovoimistelumestaruuskilpailut lauantaina, maaliskuun 29 päivänä Yliopiston urheilupalatsissa, kello 12 päivällä, jatkuen vielä illalla. Tämä Athletic Building sijaitsee Oliver Roadin varrella ulkoilma-elokuvateatteria vastapäätä.

Nämä voimistelukilpailut ovat avoimet kaikille vaikkakin kaikki T. Bayn korkeakoulujen parhaat voimistelijat tulevat kilpailemaan siellä. Kilpailuihin odotetaan yli sataa voimistelijaa.

Tässä voimistelusalissa on parvekkeelta päin katsomo ja istuimet joten yleisöllä on hyvä seurata kilpailujen kulkua. Ovella perittään pieni ovimaksu. Yleisesti tällaiset kilpailut on hyvin värikkäät koska voimistelijat esiintyvät valkoisissa ja värillisissä asuissa antaen paljon silmäruokaa ja siksipä pitäisi erikoisesti tuoda nuoria joille se on varmaan hyvää oppia. Isku on jäsenenä tässä uudessa liitossa ja siellä nähdään Iskunkin voimistelijoita mukana. — P.V.

TIE NÄKÖKANTOJEN LÄHESTYMISEEN, YHTEISYMMÄRRYKSEN PARANEMISEEN

— Huolimatta Jugoslavian kommunistien liiton ja monien muiden veljespuolueiden välillä esiintyvistä erimielisyyksistä, minulle jäi sellainen vaikutelma, että tie näkökantojen lähestymiseen ja yhteisymmärryksen paranemiseen on avoin.

— SKP:n on syytä ylläpitää suhteita Jugoslavian puolueeseen kansainvälisen solidaarisuunen ja tasa-arvon pohjalla, kuten muihinkin veljespuolueisiin silti salaamatta sitä, että meillä on erilaisia käsityksiä monistakin kysymyksistä, totesi kansanedustaja Hertta Kuusinen Kansan Uutisille palattuaan Belgradista Jugoslavian puoluekokouksesta.

— Pidin tärkeänä korostaa tervehdyksessämme SKPn ja NKPn läheisten ja rikkumattomien suhteiden ensiarvoista merkitystä meille, samoin kuin sitäkin, että olemme aloitteentekijöitä ja osallistumme aktiivisesti kommunistisen liikkeen yhtenäisyyden saavuttamiseen tähtäävän kokoontumisen aikaansaamiseen vahvistaaksemme ja laajentaaksemme siten imperialismin vastaista rintamaa, totesi kansanedustaja Kuusinen.

Jouduin lähtemään Belgradista ennen 9. edustajakokouksen loppua osallistuakseni Moskovassa pidettävään kommunististen ja työväenpuolueiden kansainvälistä konferenssia valmistelevan toimikunnan työhön. Jugoslavian edustajakokouksen lopulliset päätökset eivät niin muodoin ole tiedossani. Joitakin vaikutelmia voin silti kertoa.

KOLMANNEN MAAILMAN LAAJA EDUSTUS

Kokous, joka oli yhditsetty Jugoslavian kommunistien liiton 50-vuotisjuhliin, oli mittasuhteiltaan mahtava ja innostus edustajien keskuudessa tutui olevan suuri. Ulkomaiden edustus oli niin ikään laaja. Sosialistisista maista oli tosin ainoastaan Romanian kommunistipuolue mukana — NKP ja eräät muut lähettivät kirjallisen tervehdyksen — mutta useimpien Euroopan kapitalististen maiden veljespuolueet olivat edustettuina.

Suurin määrä ulkomaisia vieraita oli Afrikan ja Aasian maiden vapausliikkeiden edustajia mm. Angolasta, Algeriasta, Ceylonista Guineasta, Etelä-Afrikasta, Marokosta, Mauretaniasta, Mosambikista vain joitakin mainitakseni. Varsin huomattavasti olivat edustettuina myös monet sosialistiset ja sosialidemokraattiset puolueet, joiden kanssa JKL sekä myös asianomaisten maiden kommunistit ovat ylläpitäneet suhteitaan. Poikkeuksena esimerkiksi Saksan sosialidemokraattisen puolueen läsnäolo, vaikkakin huomioitsijana, herätti oudoksuntaa muiden vieraiden keskuudessa. Suomesta oli SKP ja SKDL.

Kongressin kulussa voin mainita, että juhlakokouksen sekä toimintakertomuksen esittelyn jälkeen kokous jakaantui seitsemään eri valiokuntaan, jossa käsiteltiin päätöslauselmaluonnoksia, lähinnä ja pitemmän ajanjakson ohjelmaluonnosta sekä JKL:n uusia sääntöjä. Omasta puolestani yritin seurata JKL:n kehittämistä käsittelevän komission työtä. Kävimme Aimo Haapasen kanssa myös belgradilaisella tekstiilitehtaalla ottamassa selvää siitä, miten jugoslavialainen itsehallintojärjestelmä käytännössä näyttää.

KANSANTULO NOUSUSSA

Toveri Titon historiallisessa katsauksessa ja kansainvälistä tilannetta koskevissa arvioissa oli paljon sellaista, joka vaikutti yksipuoliselta ja kielteiseltä varsinkin suhteissa eräisiin toisiin sosialistisiin maihin. Mielenkiintoinen ja antoisa oli sen sijaan hänen Aasian, Afrikan ja latinalaisen Amerikan kansojen vapausliikkeille omistamansa huomio. USA:n verinen aggressio Vietnamin kansaa kohtaan samoin kuin Israelin aseelliset hyökkäykset arabikansoja vastaan saivat osakseen ankaran tuomion.

Jugoslavian sisäisestä kehityksestä toimintakertomuksessa mainittiin, että kansantulo oli 1965 ja 1968 välisenä aikana kasvanut 18 pros. ja kansainvälinen kauppa samana aikana jopa 20 pros. Yhteiskunnallisesta tuotannosta sanottiin 62 pros. olevan tuottajien itsensä käsissä, joskin tätä pidetään vielä riittämättömänä. Suurimmaksi puutteeksi todettiin työttömyys, joka talousreformin jälkeen ei vuodesta 1964 sai varsin laajat mitat. Viime vuoden ja tämän vuoden alkukuukausien aikana tilanne on kuitenkin vähitellen parantunut.

Muita vaikeuksia ovat epäsuhde eri alueiden kehityksessä sekä epäkohdat työtätekevien palkkaus- ym. oloissa, minkä johdosta maassa on aika ajoin ollut avoimia liikehtimisiäkin. Näiden epäkohtien korjaamiseksi on hyväksytty ns. johtolinja sosialistien kysymysten ratkaisemiseksi. Samoin on nähty tarpeelliseksi saada aikaan yhtenäisyyttä ja suunnitelmallisuutta taloudellisissa alalla hinta-, pankki-, tulli- ja verotusasioissa. Tämä kaikki kuitenkin ilman valtion liiallista sekaantumista (etatismia) tuotantoja muuhun yhteiskuntaelämään.

IDEOLOGIAAN HUOMIOTA

Mitä JKL:n sisäiseen kehittämiseen tulee niin päätehtäväksi asetettiin toimintakertomuksen yhteenvetoa lainatakseni "entistä suuremman huomion kiinnittäminen ideologiseen ja poliittiseen aktiivisuuteen, ideapoliittiseen kasvatukseen, marxismin klassikoiden tutkimiseen ja nykypäivän maailman dynaamisten liikkeiden ja muutosten syvälliseen selvittelyyn". Liiton yhtenäisyyden lujittamiseen kiinnitettiin huomiota ja todettiin demokraattisen sentralismin kommunistien menestykselliselle toiminnan perusehdoksi.

Johtavien kaaderien uudistumiseen ja nuorentumiseen tämän kongressin jälkeen on ilmeinen tosiasia. Olihan kokousedustajissakin ⅔ uusia. Toveri Tito korosti kuitenkin, ettei kysymys ole ikäkausien vastakkaisuudesta, vaan kykenevien voimien löytämisestä eri tehtäviin.

MÄÄRITELMÄ EVANKELIUMISTA

Evankeliumi on kirja, jonka mukaan lähimmäisemme tulisi elää.

SELÄN TEHTÄVÄ

Selkä on se ruumiinosa, jonka lähimmäisesi kääntävät sinulle kun olet hädässä.

MITÄS NUO

Ei nuo kääpiöt mitään merkillisiä ole, olen minä nähnyt paljon suurempiakin.

Ulkoministeri Ahti Karjalainen:

SUOMEA VOITAISIIN AJATELLA TURVALLISUUSKOKOUKSEN PAIKKANA

Helsinki — Nimenomaan Keski-Euroopan tilanne ja lähinnä sen rauhanomainen selvittäminen tekee Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestämistä jotta voitaisiin pyrkiä Keski-Euroopan riita-kysymyksissä neuvotteluratkaisuun, sanoi ulkoministeri Ahti Karjalainen STT:lle viime tiistaina myöntämässään lausunnossa. Sapelinkalistelulla ne eivät kuitenkaan koskaan tule ratkeamaan, korosti ministeri Karjalainen.

Ajatus Euroopan turvallisuuskonferensin järjestämisestä on ollut esillä monta vuotta, ja siitä on keskusteltu monilla kansainvälisillä foorumeilla, sanoi ministeri Karjalainen, ja mainitsi itsekin monen vierailunsa aikana eri maissa keskustelleensa tästä kysymyksestä. Näin ollen tämä on vanha ikään kuin hautumassa ollut ajatus, hän huomautti.

Suomen hallituksessa ministeri Karjalainen kertoi periaatteessa asetetun myönteiselle kannalle tällaisen konferenssin hyödyllisyydestä. "Olemme myös eri yhteyksissä, minä itse pari kolme viikkoa sitten virallisesti eduskunnalle antamassani lausunnossa, asettuneet sille kannalle, että Suomeakin voitaisiin tällaisena paikkana ajatella, mikäli näin suuren konferenssin pitämiseen ilmenee teknisiä edellytyksiä. Se vaatisi kuitenkin melko laajat tekniset puitteet", ministeri sanoi.

"Euroopan turvallisuuskonferenssiin liittyy monia sellaisia poliittisluontoisia ja suurpoliittisluontoisia kysymyksiä, joista tähän mennessä minun ymmärtääkseni ei vielä ole syntynyt riittävää yksimielisyyttä. Tästä juuri johtuukin, että itse konferenssille ei ole tähän mennessä syntynyt toteutumisen edellytyksiä", totesi Karjalainen.

"Herää sellaisia kysymyksiä kuin, mitkä valtiot osallistuisivat konferenssiin ja minkätasoinen se olisi: olisiko se ehkä diplomaattien vai ministerien vai ehkä valtion päämiesten konferenssi. Nämä kaikki kysymykset ovat toistaiseksi täysin avoinna, ja sen tähden juuri tämä asia ei vielä käytännössä ole ottanut oikein hyvin tulta," sanoi Karjalainen.

Ministeri Karjalainen kosketteli myös mahdollisia osanottajia. "Kun on Euroopan turvallisuuskonferenssista kysymys, niin lähinnä tietysti tulevat kysymykseen Euroopan maat. Eräs erimielisyyden kohde tähänastisissa keskusteluissa on ollut minun tietääkseni, pitäisikö joidenkin Euroopan ulkopuolisten maiden voida osallistua konferenssiin. Silloin tietysti tämä kysymys koskee mm. Yhdysvaltojen osallistumista tai osallistumattomuutta. Ennen kuin tällainen kokous voisi syntyä, tämäkin kysymys pitäisi selvittää", mainitsi ministeri Karjalainen.

Konferenssin teknisistä kysymyksistä ministeri Karjalainen sanoi, että "ensimmäisenä kysymyksenä on, onko tarpeeksi suuria kokoustiloja ja onko esimerkiksi tulkitsemissysteemejä olemassa. Jos ajatellaan, kuinka monta valtiota Euroopassa on ja lisäksi mahdollista, julkisen sanan edustajien määrä, olisi kysymyksessä konferenssi, jonka osanottajat ja lehdistö edustaisivat ilmeisesti lukumäärää, joka on enemmän tuhansissa kuin sadoissa hengissä. Sellaisen konferenssin järjestäminen on jo teknisesti aikamoinen urakka mille maalle tahansa", sanoi ulkoministeri Karjalainen.

Kolme näkökohtaa Nordek-hankkeesta

Houkuttelevana Pohjoismaille joskin joiltakin osin arveluttavana ratkaisuna pitää APN:n Tukholman kirjeenvaihtaja A. Dumov itäskandinavisessa kansainvälispoliittisessa viikkolehdessä Horizontissa julkaistussa artikkelissaan Nordekia. Kirjoituksessaan "kolme näkökohtaa" erittelee Dumov sisäisiä ryhmäpyrkimyksiä, suhteita kolmansiin maihin ja Nordekin poliittista orientoitumista.

Dumow pitää Nordek-suunnitelmaa voimistuvan kansainvälisen työnjaon aikana mahdollisuutena, jonka avulla Pohjoismaiden voisivat alentaa tuotantokustannuksiaan ja turvata talouden eteenpäinmenon.

Pohjoismaiden työtätekevät ovat Nordek-asiassa — kirjoittajan mukaan — samassa tilanteessa kuin suhtautumisessaan Euroopan talousyhteisöön. Työtätekevien on löydettävä myönteinen vastaiseen taisteluun uutta tilannetta vastaava strategia, sillä kaupunkien työväestö tulee jatkuvasti saamaan maailmaudesta lisäystä.

Kolmansien maiden kaupasta kirjoittaja huomauttaa, että yhteisö ainakin alussa tulee käyttämään suojatulleja siten, että Englannille ja muillekin Efta-maille se jäisi avoimeksi. Samassa yhteydessä Dumow huomauttaa, että viimeisissä Tukholman neuvotteluissa kävi selväksi, että Suomi haluaa huomioon kauppansa Neuvostoliiton kanssa.

Nätä tapauksia kirjoittaja pitää poikkeuksena ja huomauttaa, että Pohjoismaat "ponnistelevat vastavirtaan" maailmassa, jossa yritetään saada aikaan kaupan vapautta. Kaikki tämä Pohjoismaiden taloudellista yhteistyötä kohti maailman markkinoita. Pohjoismaat käyvät kirjoittajan mukaan Kennedy-kierrosta ja tullien vähitellen tapahtuvaa purkamista vastaan. Kirjoittaja epäilee Yhdysvaltojen kykenevän löytämään kiertotien Pohjoismaiden tulliputoksille.

Nordekia poliittisena ratkai-

(Jatkuu sivulla 4)

Älä Välitä —
anna Heynon välittää
soita ROLF HEYNO
921-7976
Desmond K.
Sweeny Realtor
58 St. Clair Ave., East
Toronto Ontario
Toronto Real Estate Boardin jäsen.

UUSI
LOISTELIAS
ja ajankohtainen
JULKAISU
KERRAN KUUKAUDESSA
1 vuosikerta Canadaan $5.75
MM
MAAILMA JA ME

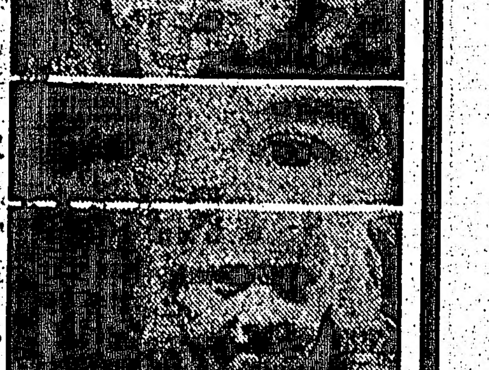

IRTONUMEROT 60c
Postitse lähetettynä 70c
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS
PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Näyttämön ratki-hauskat kabarettitanssit ovat Finnish haalilla lauantaina, maaliskuun 29 pnä.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Finnish-haalin kirjasto avoinna keskiviikkoisin kello 7—8 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin, kello 1—11 ip.

Laatikkopäivällinen ja näytelmä Wanupin haalilla ensi sunnuntaina tk. 30 pnä. Päivällinen aloitetaan kello 12 ip. ja näytelmä esitetään sen jälkeen. Tervetuloa.

Kuulkaahan taas

Minä olen aina sanonut, että aika menee nopeasti.

Aikaisemmin meidän touhukas näytelmäseuramme teki päätöksen, että järjestetään hauskat kabarettitanssit. Tämä tilaisuus onkin jo saatu yleisön tietoon. Siis mennään oikein joukolla tähän tilaisuuteen, joka on Finnish haalilla maaliskuun 29 päivänä. Leo Niemeltä on soittoa tiedossa ja lujasti.

Mutta mitä helskuttia, nyt loppuu kynästä justiin muste. No eipä taas muuta, kuin tervetuloa kaikki.

T. Tiketti Taskussa.

Tilatkaa Vapaus

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

RUOKA JA HUONE HALUTAAN yhdelle, kahdelle tai kolmelle miehelle jotka ovat vuorotyössä myllyllä, huhtikuun 29 ja 30 pnä. Kirjoittakaa Mr. A. Lightfoot, 377 Colony Street, Winnipeg 2, Man. (25—29)

MYYTÄVÄNÄ

RAKENNUSALUEEKSI SOPIVA 40 eekkerin maa, nopeasti kasvavan kaupungin laidassa, myydään poismuuton tähden. Myös talon voi ostaa.

GEO. KOIVISTO
108 Titts Rd. Dunnville, Ont.
Puhelin 774-4451 (18—25)

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Sävel-kuoron kuulumisia

Nyt kun kuoron vuotuinen kevätkonsertti on vietetty siihen liittyvine touhuineen, on taas suunniteltu muunkinlaista ajanvietettä.

Huhtikuun 10 päivänä on kuoron järjestämä seurapelitilaisuus, johon toivomme yhtä runsasta osanottoa kuin aina ennenkin. Tämä tilaisuus on järjestetty kuoron matkakassan kartuttamiseksi Suurjuhlille menoa varten ja samalla myöskin haalin toiminnan ylläpitämiseksi.

Kuorolaiset tulevat piakkoin järjestämään myös päivälliset, joiden tarkemmasta aikamäärästä ilmoitetaan myöhemmin.

Tämän kevään Äitienpäivä-juhla on jäänyt kuoron järjestettäväksi ja tämän merkkijuhlan onnistumiseksi tarvitaan varoja. Bingoilta on järjestetty tämänkin tilaisuuden alkulähteeksi. Bingoillan pitäisi olla heti toukokuun alussa, sillä äitienpäivä on toukokuun 11 pnä. Tästäkin asiasta tiedoitetaan myöhemmin, joten pidetäänpäs kaikki kuoron tilaisuudet mielessämme.

Kuoron puolesta terveisin — E.

OIKAISU

CSJ:n Sudburyn osaston lauantaisen uutistiedon yhteydessä sanottiin virheellisesti, että mrs Onerva Latvala oli lahjoittanut $2.00. Piti olla $1.00.

Ehdonalainen tuomio ampumistapauksesta

Alfonds Labus, 45, tuomittiin viime perjantaina kahdeksi vuodeksi ehdonalaiseen vankeuteen syyskuun 7 päivänä vuonna 1959 tapahtuneesta vaimonsa ampumisesta. Hänen sanottiin ampuneen 28-vuotiaan vaimonsa 22 kaliberin kiväärillä kun vaimo oli kieltäytynyt palaamasta kotiinsa ollessaan vierailulla erään ystävänsä farmilla.

Valamiehistö päätti vuonna 1960, että Labus ei ollut henkisesti kelpoinen vastaamaan häntä vastaan nostettuun murhasyytökseen ja hänet määrättiin pidettäväksi Penetangin rikollisten mielenvikaisten sairaalassa.

Tarkistuslautakunta päätti tämän vuoden tammikuussa, että Labus on henkisesti kelvollinen vastaamaan syytökseen ja hänet palautettiin Sudburyyn oikeudenkäyntiä varten.

Labusin ehdonalaiseen tuomioon kuuluu, että hänet vapautetaan Penetangin sairaalan tri James Maldin huostaan.

"Minä luulen tämän olevan yleisön etujen mukaisen tuomion," sanoi tuomari Patrick Hartt. Hän määräsi myös, että Labusin on alistuttava tri Baldin määräämiin hoitomenetelmiin ja että hän pidättäytyy alkoholipitoisten juomien nauttimisesta.

Vaimonsa ammuttuaan Labus ampui itseään päähän ja hänelle jouduttiin suorittamaan useita leikkauksia aivojen etuosaan tunkeutuneen luodin vuoksi.

Haapametsästä "karjanrehua"

Ottawa. — Canadan hallituksen tiedemiehet ilmoittivat viikon lopulla kehitysmenetelmästä, jonka avulla voidaan valmistaa karjanrehua puusta.

Maatalousministeriö tiedoittaa, että tämän keksinnön tekijät ovat tri David Heaney, ministeriön eläintutkimusjaoston johtaja, ja kalastusministeriön kemistiosaston johtaja tri Fred Bender.

Nämä tiedemiehet sanovat yhteisten tutkimusten perusteella kehitetyn höyrytysmenetelmän, minkä avulla voidaan muuttaa haapapuu karjan rehuksi, mikä on karjalle yhtä maukasta ja yhtä helposti sulavaa kuin on laadultaan keskiarvoinen heinä.

KAIKKEA ON KAHDENLAISTA

Tuttavuudet ovat: 1) pinnallisia — kun tuttava on köyhä, 2) läheisiä — kun hän on rikas.

SUDBURYA UHKAA UUDET VEROKOROTUKSET

Kontrollilautakunta matkustaa Torontoon saadakseen suuremman osan kaivosverotuloista

Johtuen siitä kun sudburylaisten kiinteimistönomistajien edessä on 7—10 prosenttinen verojen korotusmahdollisuus, kaupungin kontrollilautakunta menee Torontoon saadakseen maakuntahallitukselta kaupungille suuremman kaivostulomaksuosuuden.

Tähän mennessä käydyissä Sudburyn budjettikeskusteluissa on edistytty niin pitkälle, että tiedetään omaisuusverojen nousevan 7—10 prosentilla, minkä sanotaan johtuvan kuukausipalkkojen noususta ja muiden menojen lisääntymisestä. Nyt ei vielä kuitenkaan tiedetä tarkalleen kuinka paljon omaisuusverotus tulee nousemaan.

Pormestari Joe Fabbro pyysi lauantaisessa budjettikokouksessa kontrollilautakuntaa matkustamaan hänen kanssaan Torontoon. Fabbro sanoi, että kaivostuloista Sudburylle suoritettavien maksuerien tulisi nousta, koska maakuntahallitus on tehnyt kaivosten tuottamien voittojen verotuksessa muutoksia ja näistä voittoverotuloista suoritetaan kaupungin saama osuus.

Sudburyn kaupungille kaivosverotuksesta tuleva osuus on korkeampi tänä vuonna nykyisen formuloinnin mukaan, koska kaupungissa asuu enemmän kaivostyömiehiä. Mutta kaupungin osuutta ei tiedetä tarkalleen ennen kuin koululautakunta on esittänyt budjettinsa. Kontrollilautakunnan Toronton matkan tarkoituksena on saada muutoksia nykyiseen formulaan ja lisäyksiä kaupungin osuuteen kaivosveroista.

Palkkamenojen ja velkakulunkien sanotaan olevan suurimmat tekijät kaupungin menojen lisääntymisessä. Viime vuonna kaupunki maksoi palkkoina $4,750,000. Uusissa palkka- ja työehtosopimuksissa esiintyy keskimäärin 7 prosentin nousu, mikä tarkoittaa, että kaupungin palkkamenot nousevat tänä vuonna 5.080,000 dollariin.

Velkakulungit (korot) nousevat tänä vuonna 300,000 dollarilla ja palkkamenojen nousu mukaanluettuna, palkka- ja velkamenot nousevat yhteensä yli 600,000 dollarilla. Kaupungin osuudelle lankeavat Ontarion kaivosverotuloosuma nousee noin $420,000, joka puolestaan tasoittaa velka- ja palkkamenojen lisääntymistä huomattavassa määrässä.

Lauantaisessa kokouksessaan kontrollilautakunta käsitteli kolmannen kerran palokunnan ja yleisten töiden budjettia vähentäen näiden määrärahoista yhteensä 174,298 dollaria. Suurimmat vähennykset tehtiin kuitenkin yleisten töiden budjetissa.

Arenakomissionin budjetista vähennettiin $19,008, mikä poisti kokonaan päiväjärjestyksestä uuden $12,000 arvoisen jään päällystyskoneen oston.

Kontrollilautakunta myönsi $100,000 budjetin pankkilainojen korkojen maksua varten.

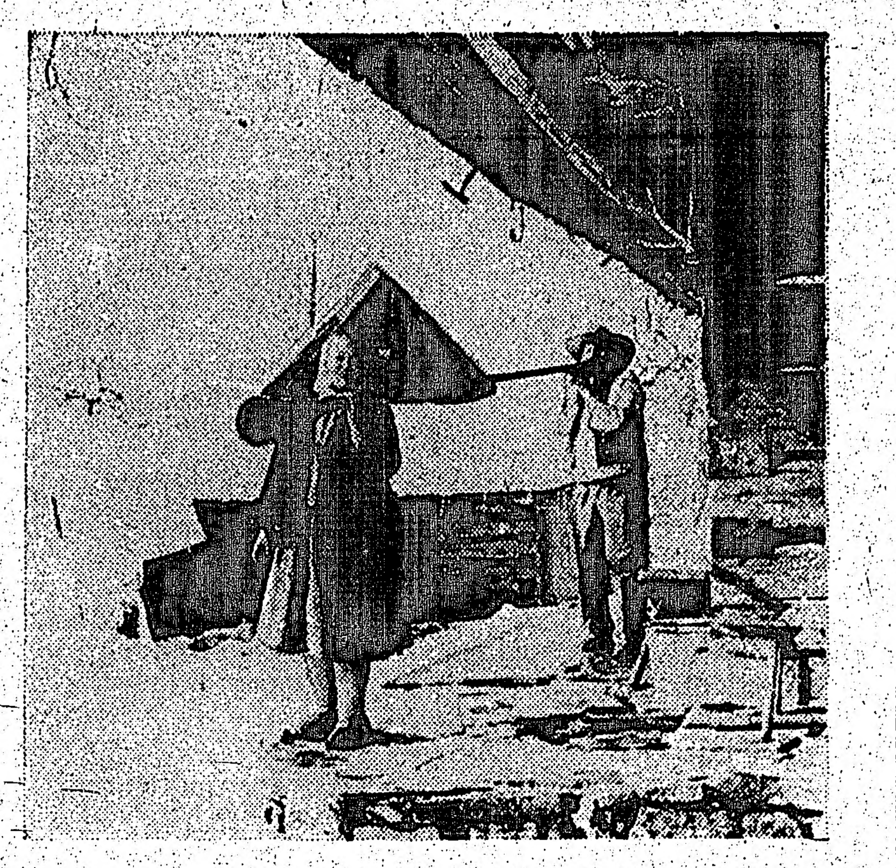

Torven soitantaa. Istebnassa, Puolassa asuva vuoristolainen tarvitsee apua soittaessaan torveaan. Hän on tehnyt kodistaan esoteeristen musiikkivälineiden museon, jossa on myöskin alppitorvi.

Kolme näkökohtaa...

(Jatkoa sivulta 3)

suna käsitellessään kirjoittaja pitää mahdollisena, että sen avulla on tarkoitus saada Ruotsi ja Suomi työskentelemään Naton poliittisten päämäärien hyväksi. Ruotsalaisia oikeistolehtiä, kuten Göteborg Handels och Sjöfart-tidningenä lainaten kirjoittaja näkee Ruotsin kapitalistipiireissä toivottavan korjausta suhtautumisessa Nato-maihin. Muiden ruotsalaisten lehtien kirjoittaja katsoo avoimesti ilmaisseen, että Nordek on matkalippu Tanskalle, Norjalle ja Ruotsille Euroopan talousyhteisöön. Suomesta hän ei mainitse tässä yhteydessä. Sen sijaan Dumow epäilee, olisiko mahdollista lähteä myöhemmässä vaiheessa pois talousyhteisöstä.

Lopussa kirjoittaja kuitenkin huomauttaa, että kaikki hänen kirjoittamansa on jossittelua, koska toistaiseksi ei ole olemassa kirjallista sopimusehdotusta Nordekista. Hän näkee mahdollisuuden, kun esitys kerran ilmestyy, että siinä on esitetty vastaus hänen esittämiinsä epäilyksiin.

Raija Pelkonen.

Koivisto Nordeksista ja talouskysymyksistä

Helsinki. — Toistaiseksi ei ole esiintynyt mitään sellaista seikkaa, joka estäisi Nordek-suunnitelman toteuttamisen, sanoi pääministeri Mauno Koivisto pääministerin haastattelutunnilla radiossa ja televisiossa. Hän sanoi, että suunnitelmasta tulee joka tapauksessa jotakin, mikä merkitsee pohjoismaisen taloudellisen yhteistyön kehittämistä.

Koivisto sanoi, että meillä ei ole niin joustavaa menettelyä asian tuomiseksi eduskuntaan kuin muissa maissa. Hallitus voi antaa tiedonannon, mutta keskustelu päättyy samoin kun välikysymysmenettelyssä luottamuslauseäänestykseen. Hänen mielestään yksi keino olisi lisäbudjetin tuominen eduskuntaan. Hallitus tulee eduskuntaan silloin, kun se haluaa lisävaltuuksia eteenpäin tehtävistä ratkaisuista.

Yritysdemokratiasta Koivisto sanoi, ettei hän ole varma onko lainsäädäntö oikea tapa kysymyksen ratkaisemiseksi. Hän uskoi, että asiaan palataan jossakin muodossa etujärjestöjen kesken käytävissä vakauttamisen jatkamisneuvotteluissa.

Vakauttamisen jatkoneuvottelujen pääministeri uskoi muodostuvan vaikeiksi, koska osapuolet vaativat korkeampaa hintaa kuin viime kerralla.

"Presidentti Urho Kekkosen lausunto vakauttamisesta on ymmärrettävä siinä yhteydessä, missä se on esitetty. Se ei ole varsinaisesti tarkoitettu vakauttamisen ja sen seurausten yleiseksi tutkinnaksi."

"Olen viime aikoina huomannut sen suuntaisia kannanottoja, joiden mukaan vakauttaminen olisi ollut varakkaammille piireille edullista ja vähävaraisimmille epäedullisempaa. Epäaktiiviselle väestölle kuten eläkkeensaajille vakauttaminen ei ole merkinnyt huononnusta pikemminkin suhteellista parannusta, sillä eläkkeiden indeksisidonnaisuuksia ei katkaistu."

"Palkkaratkaisuissa Liinamaan 16 pennin linja on aivan toista kuin sitä edeltäneet prosenttikorotukset. Pennilinja tarkoittaa suunnilleen sitä, että alhaisimmissa palkoissa korotus on yli 5 prosenttia ja hieman paremmalla tasolla noin yhden prosentin."

"Yrittäjät, kuten urakoitsijat, ovat tosin ahtaalla, vaikka talouspolitiikan päämääränä on ollut se, että yrittämisen edellytykset paranisivat. Minulla on täysi syy olettaa, että vakauttamisen jatkaminen on niiden ihmisten etujen mukaista, jotka tuntevat olonsa turvattomiksi."

Koivisto sanoi, että pankkien koron alentaminen on hyväksyttävä. Rahan arvon ollessa nyt vakaa, tallettajat saavat todellisuudessa paremman koron rahoilleen kuin aikaisemmin.

Koron alennus ei ollut Koiviston mielestä vakauttamissopimuksen vastaista. Vakauttamisen tarkoituksena ei ollut jonkin talouselämän alan saattaminen erittäin ahtaalle, hän sanoi.

Kysymyksen siitä, kuka otti vakauttamisneuvottelujen yhteydessä esiin vaalirengaskysymyksen Koivisto sanoi tarkistaneensa oman muistiinpanonsa. Pitäisin epätodennäköisenä myös siksi, että en asiaa sen paremmin tuntenut. Totesin muistiinpanoistani, että silloinen puoluesihteeri Halsti myös sen totesi.

Koivisto piti epätodennäköisenä myös sitä, että sosdem puoluetoimikunta olisi asiaa käsitellyt. "En muistiinpanoistani löytänyt mitään viittausta siihen."

Sähköveturikysymyksestä Koivisto sanoi, että toimikunta tutkii asiaa ja lopputuloksesta ei vielä voida sanoa mitään. Hän tähdensi, että keskusteluissa veturien hankkimiseksi Neuvostoliitosta on koko ajan ollut esillä vastavuoroiset toimitukset sinne. Nämä tilaukset on tarkoitus antaa jos suinkin mandollista tehtaille, joilta kotimaiset sähköveturit olisi tilattu.

Pääministeri Koivisto ei uskonut että uusia läänejä enää perustetaan. Hän sanoi kuitenkin, että joidenkin läänien rajoja tarkistetaan. Hämeen läänin rajaa voitaisiin Koiviston mukaan tarkistaa pääasiallisesti pohjoisessa, Turun ja Porin läänin rajaa etelässä. — (HS)

Hätätilalaki kumottiin

Madrid, Espanja. — Espanjassa poistetaan tänään (tiistaina) 62 päivää voimassa ollut hätätilalaki, mikä antoi poliiseille rajattomat valtuudet tarkastusten ja pidätysten suorituksissa.

Tiedoitusministeri Manuel Fraga Iribarne ilmoitti päätöksestä hätätilain lopettamiseksi. Hän sanoi, että "kumoukselliset purkaukset", joiden johdosta hätätilalaki julistettiin voimaan, ovat loppuneet.

Mutta hän varoitti: "Hallitus on valmis samanlaisiin toimenpiteisiin jos tehdään yrityksiä häiritä Espanjan rauhaa tai teollisuuden kehitystä uudelleen."

Poliittisista lähteistä sanottiin, että hätätilan aikana pidätetyistä henkilöistä uskotaan päästettävän vapaaksi noin 300 ja useiden syrjäseuduille karkoitettujen henkilöiden annetaan mahdollisesti palata takaisin kotipaikkakunnilleen.

Hävittivät kostoksi asunnon

Gaza. — Israelin sotilaat räjäyttivät viikonlopulla erään nuoren arabilaisen naisen kodin. Naisen sanottiin heittäneen kranaatteja sotilasautoa kohti Israelin miehittämän Gazan yleisellä aukiolla.

Israelin sotilaiden sanottiin pidättäneen naisen heti kranaattien räjähdettyä. Israelin taholta kerrottiin naisen tunnustaneen kranaattien heiton.

Dmitri Gudkov:

NATO-LIITON KILPAVARUSTELU

Washingtonin, Bonnin ja Lontoon painostuksesta niiden natokumppanit ovat olleet pakotettuja sitoutumaan puolusmäärärahojensa jyrkkään lisäämiseen.

Nato-maat kuluttavat nykyään puolustusvoimiensa ylläpitoon ja sotatekniikan valmistukseen noin 100 mrd. dollaria vuodessa, mikä on viisikertainen määrä vuoteen 1949 verraten. Nyt tuo tähtitieteellinen luku lisääntyy vielä miljardeilla. Atlantin liiton jäsenet lisäävät sotilasmenojaan 3—15 prosentilla.

Yhdysvaltain viime vuoden sotilasbudjetti oli ennätyksellinen. Englannin hallitus päätti suurentaa panostaan NATO:ssa siitä huolimatta, että maalla on ollut huomattavia taloudellisia vaikeuksia. Militaristisen kiihkon vallassa Bonnin johtavat piirit avaavat auliisti kukkaronsa nyörejä. NATO:n Brysselin istunon kehotukseen vastaten ne ilmoittivat olevansa valmiit lisäämään sotilasmäärärahojaan 3 miljardilla markalla. Länsi-Saksa on jo kuluttanut sotilaallisiin tarkoituksiin kaksi kertaa niin paljon varoja kuin Hitler käytti valloitusretkiensä valmisteluun.

Norjan hallitus vaati parlamenttia vahvistamaan 100 milj. kruunun lisämäärärahan tulevan viisivuotiskauden sotilaallista ohjelmaa varten. Belgian ja Hollannin sotilasmäärärahat kasvavat 6—7 prosentilla. Myös muut Atlantin liiton maat lisäävät huomattavasti puolustusvoimiensa ylläpidosta ja uudesta kalustosta aiheutuvia menojaan. Asetehtaat ovat ottaneet hurraten vastaan NATO:n neuvoston Brysselissä pidetyn istunnon päätökset. Aseiden valmistukseen ja toimitukseen erikoistuneille suuryhtiöille ne ovat todellinen "kultakaivo". Länsi-Euroopan maat maksavat vuosittain Yhdysvalloille aseista ja erilaisista sotilaallisista palveluksista keskimäärin miljardi dollaria. Konsernit nylkevät tilaajia, minkä tavallinen veronmaksaja joutuu tietenkin maksamaan. Esim. NATO:n ilmapuolustuksen maanpäällisen järjestelmän pelkkä luonnos on tullut maksamaan noin 300 milj. dollaria.

Monopolit ovat mukana sotilaallisessa tuotannossa, saavat suurvoitto ja jopa kapitalistimaiden kaupallisen toiminnan laskukausinakin. Viime vuosi oli Englannin taloudelle vaikeimpia, mutta maan suurimpien teollisuusyhtymien tulot kasvoivat edellisen vuoden ensi puoliskoon verrattuna yli 14 prosentilla. Amerikkalaisen Betlehem Steel-yhtiön puhdas voitto viime vuoden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta oli yli 93 milj. dollaria. Verrattuna samaan ajankohtaan vuonna 1967 se oli lisääntynyt yli 40 prosentilla.

Bonnin aloitteesta perustetaan NATO:n puitteissa yhtynyttä kansainvälistä sotilaskartellia. Sen osanottajien joukossa ovat mm. Ruhrin "tykkikuninkaat". Kuolmankauppiaat hierovat käsiään. NATO:n maiden johtavat piirit kiristävät veroruuvia saadakseen lisää varoja sotilasmenoihin. Tavalliset amerikkalaiset maksoivat viime vuonna valtiolle 250 miljardia dollaria erilaisina veroina. Virallisten tietojen mukaan Yhdysvalloissa verot ovat kymmenen viime vuoden aikana kaksinkertaistuneet ja vuodesta 1946 lähtien viisinkertaistuneet. Belgiassa valtion verotulot ovat lisääntyneet vuodesta 1961 lähtien kaksinkertaisesti. Canadan hallitus korotti kaksi kertaa viime vuoden aikana tuloveroa. 31—32 prosenttia ansiotuloista otetaan veroina tavallisten tanskalaisten ja belgialaisten kukkarosta, 35—38 prosenttia Länsi-Saksan, Hollannin ja Norjan kansalaisilta.

Kaikki tämä tapahtuu oloissa, jolloin kapitalistisen maailman valuuttakriisi jatkuu, inflaatio voimistuu ja elinkustannukset nousevat ja jolloin useissa NATO-maissa työttömyys on kasvanut katastrofimaisiin mittoihin. NATO-maissa tapahtuva uusi kilpavarustelukierros merkitsee miljoonien työtätekevien lisääntyvää ryöväämistä hanvainvallan hyväksi.

Solmi uuden avioliiton

Toronto — Torontolainen 27-vuotias David Lumsden, joka menetti vuosi sitten riehuneessa tulipalossa vaimonsa ja kuusi lastaan, solmi viime perjantaina kaupungintalolla uuden avioliiton 21-vuotiaan Ann Silverin kanssa. Mr Lumsden sanoi tavanneensa uuden vaimonsa ensimmäisen kerran kun tämä tuli vierailemaan hänen luonaan sairaalassa, missä hän oli hoidettavana

NÄYTELMÄSEURAN
KEVÄT KABAREE
FINNISH-HAALILLA
Lauantaina, maalisk. 29 pnä
Tarjoilu klo 8 ip. ja tanssit klo 9
LEO NIEMEN YHTYE
pitää huolen mieleisestänne ja railakkaasta
TANSSIMUSIIKISTA
Voitte nauttia maukkaista lihapullista ja perunamuusista.
TULKAA NAUTTIMAAN KEVÄTTUNNELMASTA!
Sisäänpääsy: — Etukäteen $1.75 — Ovella $2.00

VAPPUTERVEHDYKSENNE VAPAUDEN VAPPUNUMEROON

TYÖVÄEN kansainvälisen juhlapäivän Vapun johdosta ilmestyy VAPAUS erikoisena juhlanumerona huhtikuun 24 päivänä. Vappu, toukokuun 1 päivä on työtätekevän väestön oma juhlapäivä.

Tervehtikää tovereitanne ja ystäviänne Vapauden vappunumeron palstoilla. Yksityis- ja järjestötervehdysten lisäksi siihen hankitaan myös liikelaitosten ilmoituksia.

Yksityiset tervehdykset 50 senttiä. Henkilökohtainen vapputervehdys $2.00 ja $3.00.

Tervehdysten tulee olla lehtemme konttorissa VIIMEISTÄÄN huhtikuun 15 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

NIMI	$	¢

Ei kannata ostaa ulkolaista autoa
KUN $2295.
VOITTE OSTAA
RAMBLERIN
$175 käteen, loppu $75. kuukaudessa 36 kuukautta
Kääntykää suomalaisen myymämiehemme TYKO TAMMEN puoleen niin hän mielellään antaa Teille yksityiskohtaiset tiedot RAMBLER-AUTON etuisuuksista ja toiminnasta sekä järjestää koeajon että voitte tutustua RAMBLERIN kuntoisuuteen.
EMPIRE MOTORS
AMERICAN MOTORSIN EDUSTAJA
695 KINGSWAY PUH. 674-7535 SUDBURY
4. 11. 18. 25.

KAUNEIMMAT
KEVÄÄN KUKKASET
edesmenneen tuttavamme
YRJÖ JOHANNES MÄEN
MUISTOLLE

Hänen muistoaan kunnioittaen,

Jack Liinamaa — Senja ja Edwin Suksi
Impi ja Simo Suomi — Matti Mäkelä
Taimi ja Ernie Autio — Rauha ja Aimo Mäki
Jarl Lind — John Filpus
Sulo Ristimäki

SUDBURY ONTARIO